SALI
22
Son Teşrin
1938

İDARE YERİ
İstanbul Nuruosmaniye No. 84
Telgraf: Yenisabah gazetesi
İstanbul
Telefon: — 20795
Birinci yıl — No. 201

YENİ SABAH

GÜNDELİK SİYASİ HALK GAZETESİ

ABONE ŞARTLARI
Türkiye — Ecnebi
900 Kr. seneliği 2400 K.
500 Kr. 6 aylığı 1200 K.
260 Kr. 3 aylığı 600 K.
90 Kr. 1 aylığı 300 K.
Posta ittihadına girmemiş memleketler için 26, 14, 7.5 ve 4 lira.

Her yerde
3
KURUŞ

Atamızın Cenazesi Kaldırıldı

Ankarada Yapılan Muazzam Cenaze Merasimi Çok Hazin Oldu

Cumhurreisi İsmet inönünün Beyannamesi

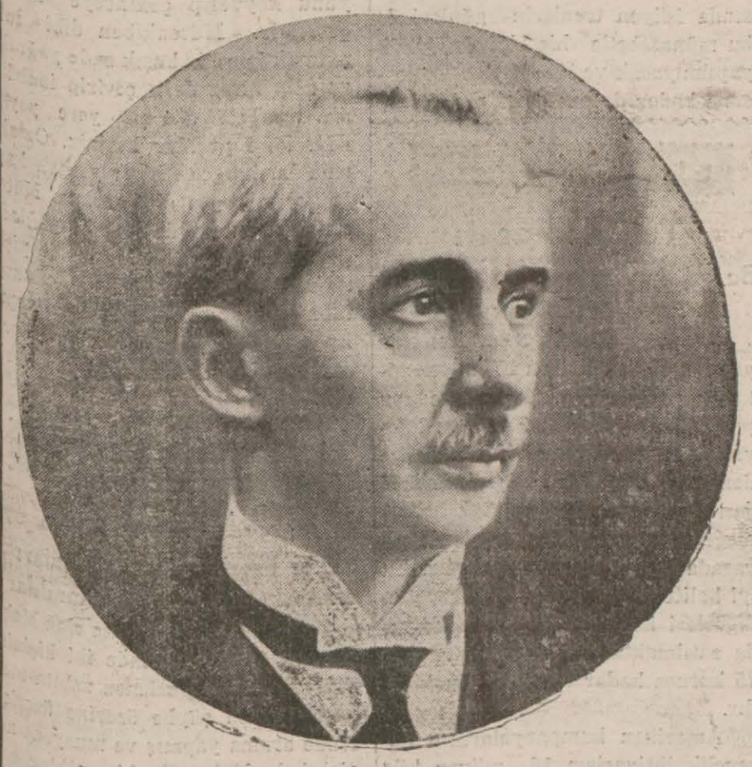

Aziz Cumhur Başkanımız ve Başbuğumuz İsmet İnönü

Ankara, 21 (A.A.) — Reisicumhur İsmet İnönü'nün millete beyannamesi:

"Büyük Türk milletine:

Bütün ömrünü hizmetine vakfettiği sevgili milletin ihtiram kolları üstünde Ulu Atatürk'ün fânî vücudü istirahat yerine tevdi edilmiştir. Hakikatte yattığı yer, Türk milletinin onun için aşk ve iftiharla dolu olan kahraman ve vefalı göğsüdür.

Atatürk, tarihte uğradığımız yıpratmıyan bir kuvvetle nihayet en zalim ve haksız ittiham gününde bütün cihanın şuuruna nüfuz etmiş meydana atılmış, Türk milletinin tir.

masum ve haklı olduğunu iddia ve En büyük zaferleri kazandıktan ilân etmiştir. İlk önce ehemmiyeti sonra da Atatürk, ömrünü yalnız kavrammamış olan gür sesi, asla Türk milletinin haklarını, insaniye-

(Sonu 3 üncü sayfada)

Bu Acı Günü Bütün Yurt Büyük Matemle Yaşadı

Ankara, 21 (A.A.) — Sabahın saat altısı... Karanlık caddelerde mutadın üstünde bir faaliyet göze çarpıyor. Islâk asfalt üzerinde birbirlerini kovalıyan otomobiller, bir ışık dizisi halinde hep aynı istikamete koşuyorlar. Kaldırımlarda telâşla yürüyen siyah gölgeler var.

Şehrin bugünkü erken uyanışı, uykusuz geçen bir gecenin kâbusundan daha evvel sıyrılmak içindir. Bugün Ankara Büyük Atasına son hürmet vazifesini yapacak ve onu kalbine gömecek ..

Saat altı buçuğa doğru asker ve polis kuvvetleri Kamutaya giden yolları kesmeğe başladı. Bilhassa Ankarapalas önünde daha kesif bir hareket var. Silindir şapkalı, frak giymiş birçok insanlar serî adımlarla, fakat matemî bir sükûnet içinde otele girip çıkıyorlar. Tan yeri ağardı. Ankaranın ufukları bulutlar, ıslak ve nemli bir sabaha açılıyor. Atanın katafalkı günün ilk ışıklarını üstüne çekiyor. Otele protokola dahil ecnebiler de gelmeğe başladı. Hepsi Atanın önünden geçerken şapkalarını çıkarıyorlar ve

[Sonu 5 inci sayfada]

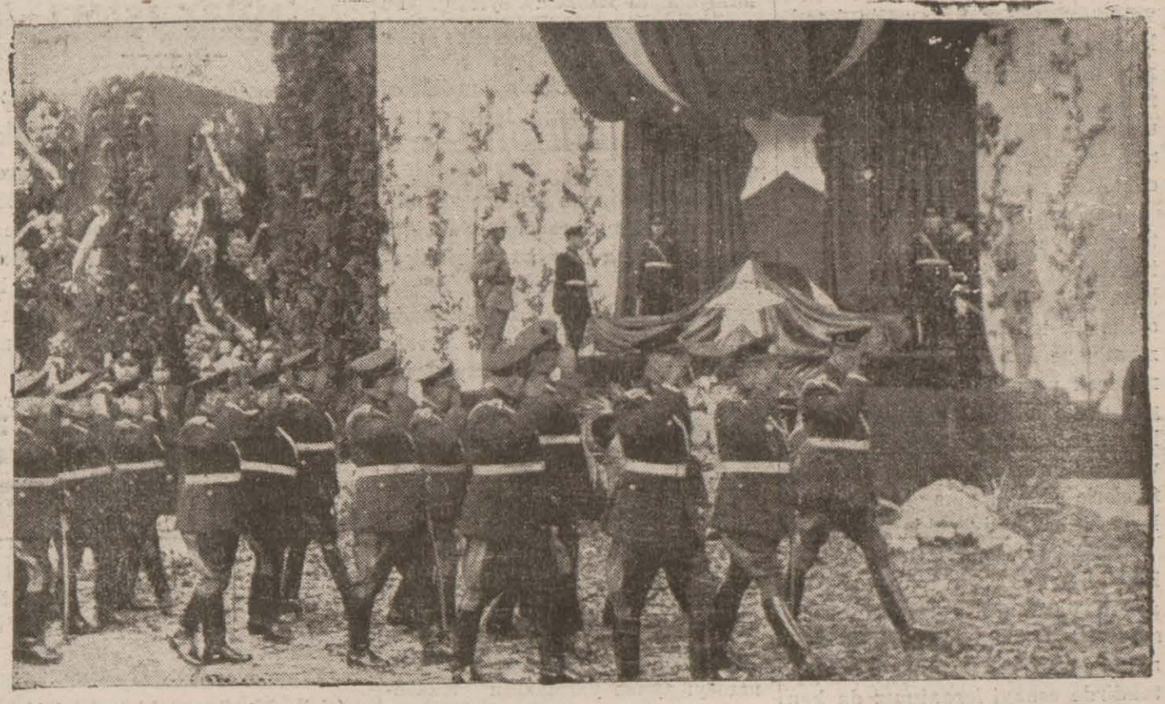

Ankarada Büyük Önderin Tabutu önünden generallerin son selâm ve ihtiram merasim geçişleri

Yunan Başvekili G. Metaksasın Gazetecilere Beyanatı

Ankara, 21 (Telefonla Hususî) — Dost Yunan Başvekili Ekselâns Metaksas Türk gazetecilerini kabul ederek aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

"— Ankaraya üçüncü defa olarak yaptığım bu ziyaret acı hislerle meşbu oldu.

Kemal Atatürkü şahsen tanımak fırsatını bulmuş ve kendisiyle uzun görüşmelerde bulunmak şerefine nail olmuştum. Atatürk, yalnız Türk tarihinin büyük bir siması değil aynı zamanda büyük adamdı. Onun yeni Türkiyeyi yaratan eseri asırlara intikal eden bir âbide olarak kalacaktır.

Şefi için ağlıyan bütün bir milletin arzettiği manzara hakikaten muazzam, hakikaten dokunaklı ve müellimdir.

Türk milletinin acısına, ona sıkı ve çözülmez bağlarla bağlı bulunan Elen milletinin acısını katıyorum.

Ankaradan ayrılırken Türk milletinin mukadderatını kendisine tevdi ettiği Şefin ölen Büyük Adama lâyık bir halef olduğu tesellisini götürüyorum.

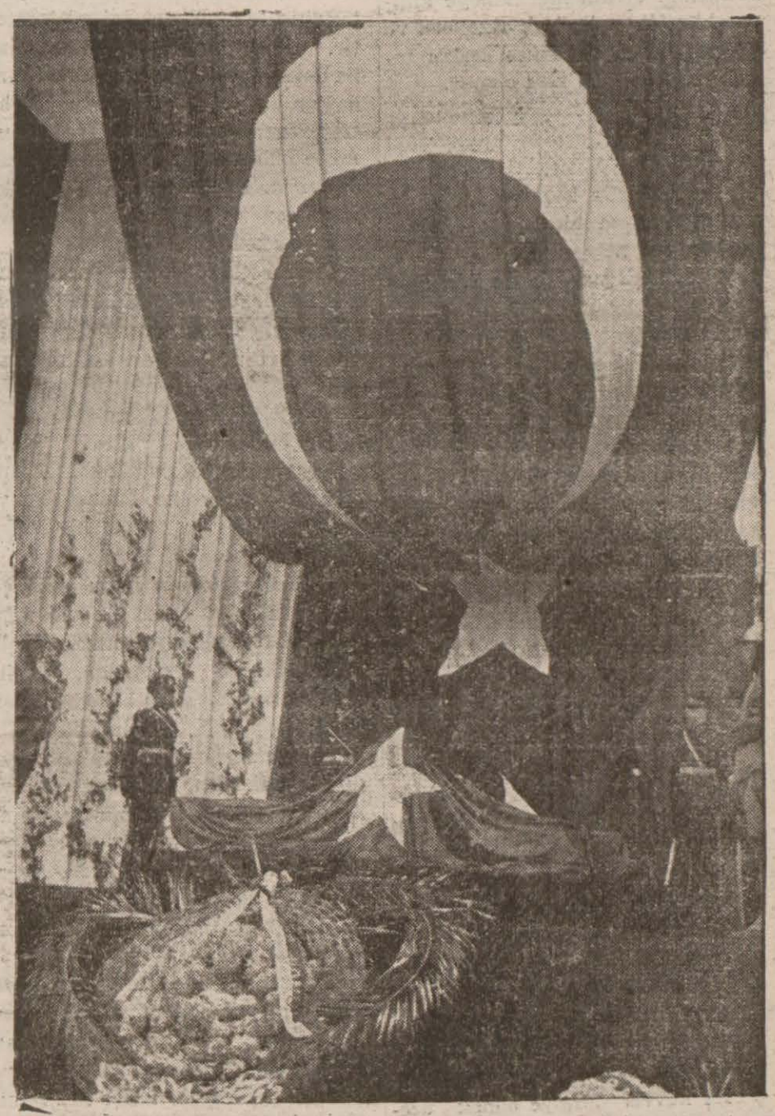

Atatürkün tabutunu kucaklıyan katafalk ve aziz Türk Bayrağı

İstanbulda Yapılan Merasim

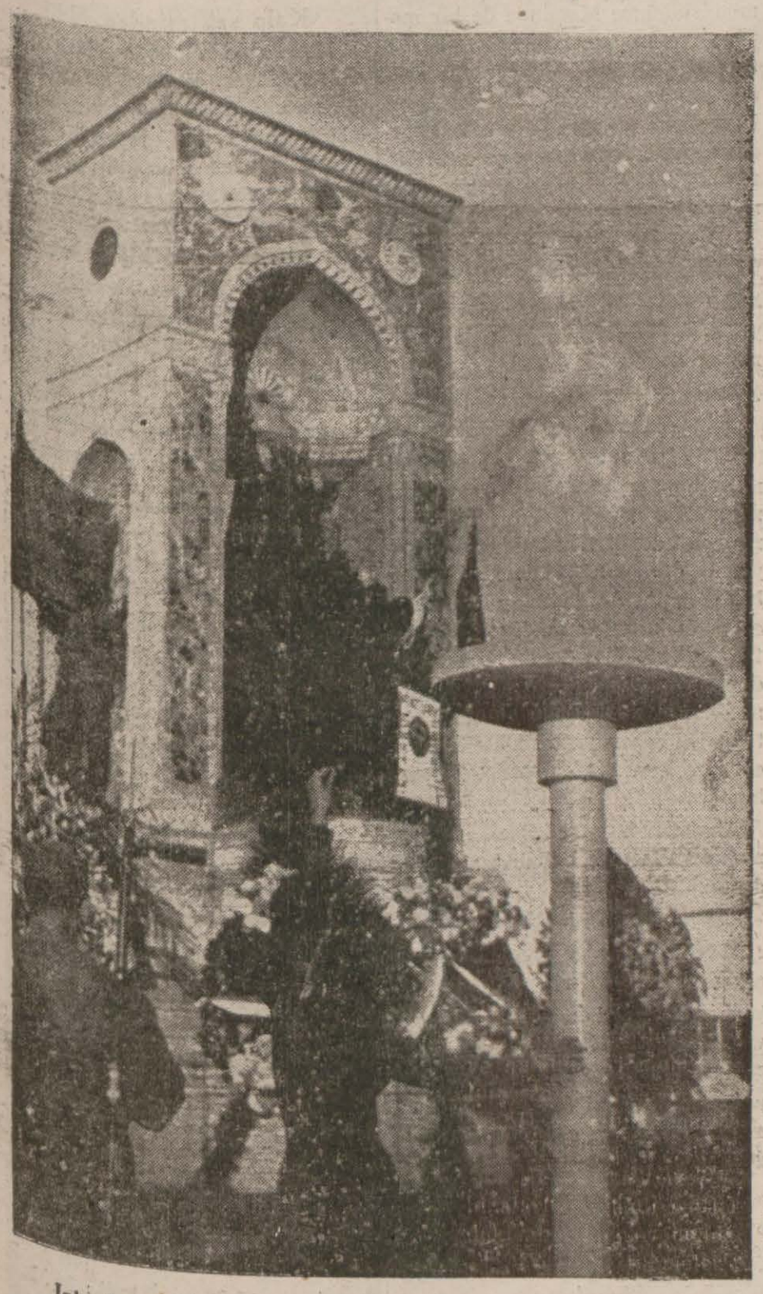

İstanbulda yapılan merasimde Taksim abidesi önünde yakılan altı meş'aleden biri

Taksim, Harbiye, Üsküdar ve Saray-Burnunda Büyük Mitingler Yapıldı

Dün Atatürkün hatırasını taziz etmek için, memleketin her köşesinde mitingler yapılmış ve tam saat dörtte Onun ruhu için üç dakika sükût edilmiştir.

Bu meyanda olarak, şehrimizde de muhtelif yerlerde toplantılar yapılmıştır.

Bu toplantılardan en mühimmi Taksimde Atatürk âbidesi önünda yapılanı idi.

Bundan başka Harbiyede Yedek Subay okulunun önünde ve Gülhane parkında da merasim yapılmıştır. Halk, bu üç muhtelif yerde yapılan, törenlere iştirak etmiş ve Büyük Atalarını huşu içinde anmışlardır.

Taksimde, halk, saat 12 den itibaren toplanmağa başlamıştı. Muhtelif teşekküllerin yaptırdıkları, çelenkler, âbidenin etrafında yer almış ve bundan başka parkın içine altı tane meşale yerleştirilmişti.

Polisler ve jandarma, inzıbatı temin etmek için meydanının etrafını çevirmişlerdi.

Saat tam on dörtte, parkın dışma konmuş olan hitabet kürsüsüne Beyoğlu halk jartisi reisi Mekki Hikmet, gelerek merasimin şekli cereyanını anlattı.

İlk nutuk Parti namına söylendikten ve Atatürkün yaptığı işler, Türk ulusunu eriştirdiği noktalar tebarüz ettirildikten sonra, belediye namına, Beyoğlu Halkevi reisi Ek-

(Sonu 3 üncü sayfamızda)

Ankara İstasyonundan trenden indirilen Ulu Şefin tabutunu Cnmhur Başkanı ve Vekiller heyeti hürmetle takip ederlerken

ABDÜLHAMİDİN CİNCİ HOCASI

YAZAN: SÜLEYMAN TEVFİK

— 31 —

Evvelen: Martın otuz birinci gününden evvel İstanbuldaki berrî ve bahrî kıtaat ve sefaine memur olan bilcümle erkân ümera ve zabitanın tekrar kıtalarına alınmalarına mümanaat etmiyerek bunların kâffei evamirine kör körküne itaat ve inkıyak göstereceklerine ve siyasî işlere badema hiç bir surette müdahale etmiyerek yalnız vazifei mukaddesei askeriyelerile meşgul olacaklarına dair şeyhülislâm ve fetva emini ve ders vekili efendiler hazeratile kendi kumandanları huzurunda ve kuranı mübin üzerine ellerini bas - mış oldukları halde bir gün içinde umumen İstanbulda bulunan efrad ve küçük zabitan yemin edeceklerdir.

Saniyen: Kendilerini şeriat isteriz diye iğfal ederek vatanı tehlikeye düşürmüş olan alçakların tedibi için ordumuzca ittihaz olunacak tedabiri tenkiliye ve inzıbatiyeye katiyen müdahale etmiyerek ve ordumuzun efradına yan gözle bile bakmayarak onları kendi öz kardeşleri gibi bilecekler ve kendilerini iğfal etmiş olan hafiyelerle edaniyi yine kendi zabitlerine ihbar eyliyeceklerdir.

Bu iki talebimiz İstanbulda bulunan berrî ve bahrî bilûmum silâh arkadaşlarımız tarafından hüsnü suretle kabul olunarak itaatı kâmile ve ciddiye ibraz eyledikleri takdirde esnayi icraatımız da kendilerine katiyen ilişilmiyeceği hususlarının efradı merkumeye anlıyacakları lisan ile izah olunması ve derecei mütavvatlarının serian tarafı âciziye iş'arı rica olunur.

4 Nisan 1325

Hareket ordusu kumandanı

Hüseyin Hüsnü

Bu telgrafla beraber bütün İstanbul halkına hitaben aşağıdaki beyanname neşredildi. Duvarlara yapıştırılmak surtiyle de ilân olundu.

1 — Millet senelerden beri icrayi mezalim eden kuvvetli istipdadı parçalıyarak hükûmeti meşruai meşrutayı tesis etti. Bu kansız inkılâbı mesuttan mutazarrır olan edani, gayri meşru bir surette temini menfaatlerine hadim olan hali sabıkın iadesi için bin türlü hile ve desayis ve denaete müracaat ederek hükûmeti meşruai meşrutamızı arızadar etmek istedi ve bütün âlemi insaniyetin tel'in eylediği İstanbul fâciasının hudusuna sebebiyet vererek masum kanlar döktü.

2 — Millet hayat ve ikbalinin kâfili yegânesi olan meşrutiyetin rahnedar edilmek ve ahkâmı şeriyesi saadet ve selâmeti umumiyei milliyemizi hamen olan kanunu esasimizin ayaklar altına alınmak istenildiğini gördü. Ve bu harekâti denaetkâranenin müsebbibi aslilerini tedip etmek lüzumunu takdir ederek heyeti umumiyesiyle İstanbul üzerine yürümeğe karar verdi.

İlk kuvvei icraiye olmak üzere işte bizi, İstanbul surları karşısında gördüğümüz bu hareket ordusunu buraya gönderdi.

3 — Hareket odusunun mukaddes vazifesi hükûmeti meşrutamızı hiç bir kuvvetin sarsamıyacağı surette tarsıyn etmek ve sırf kuvveti şeraiti garra ile müebbed bulunan kanunu esasinin fevkinde hiç bir kanun ve hiç bir kuvvet olmadığını ve olmıyacağını ispat eylemek ve meşrutiyeti meşruamızın istikrarına memnun olmıyan vatan ve millet hainlerine son ve katî bir dersi intibah vermektir.

4 — Mazlûm ahail ve bitaraf efrat tamamiyle himaye edilecektir. Ancak muharrikler, müfsitler ve müşevvikler behemehal lâyık oldukları tedibatı kanuniyeden kurtulamıyacaklardır.

5 — Heyeti fazılai ilmiyye sertacı ihtiram ve ibtihacımızdır. Fakat melânet ve temini menfaatı adiye ve şahsiye maksadiyle yalandan kisvei ilmiyeye bürünerek dini şerifi Muhammediyi tezyil ve istihfaten çekinmiyerek teşmili mefsedete kalkışan bir takım hafiye ve menfaatperestler elbette muktezayı şeri ve kanuna göre muamele görmekten halâsı nefs edemiyeceklerdir.

6 — Millet mebuslarının ve bu muhterem mebusların şayanı itimat görerek intihap ettikleri heyeti vükelânın hayatları ve kanunu esasinin kendilerine bahşeylediği hukuk ve nüfuz ve salâhiyetleri tamamiyle ve kemaliyle temin ve sükûn ve sürüru umumî katiyen istihsal edilecektir.

7 — Selâmeti vatan ve saadeti milliyemizin istilzam eylediği bu icraatı askeriyemiz esnasında memleketin inzıbatı dahilî ve sükûneti tammesini ve cümlenin muhafazi hayat ve malını temin için her türlü tedabirin ittihazına tevessül edilmiştir.

8 — Muhterem süfera ve bilcümle misafirini ecnebiyenin bihuzur olmalarına meydan verilmiyecektir.

9 — İstanbul vakai faciasında kanları dökülen şühedanın ervahı muazzaması karşısında hesap vermeğe, duçarı havf ve haşyet olmağa mahkûm olanlar ancak bu faciai hunâludun failleri muharrik ve müşarikleridir.

Bu hakikati herkes bilmeli ve telâş ve heyecana kapılmayıp müsterih olmalıdır. 4 Nisan 1325

Hareket ordusu kumandanı

Hüseyin Hüsnü

Yukarıdaki telgrafname ile beyan nameyi aynen yazmaktan maksadım, tarihî birer vesika olmalarından başka otuz sene evvelki yazı tarzının bir nümunesini göstermek tir. Dilimizin o zamanki yazılışı ile bugünkü sadeliği arasındaki fark dağlar kadardır. Eminim ki bu telgrafname ile beyannameyi tamamiyle anlamak ve ne demek istenildiğini kavramak için bugünün okuyucularından birçoğu epeyce güçlük çekeceklerdir.

Hareket ordusu ön kıtalarının Yeşilköy çevresine geldikleri haberi alındı. Ordu kumandanlığının 4 nisan tarihli beyannamesi 5 nisanda bütün gazetelerde intişar etti.

İhtilâlciler, süt dökmüş kedi gibi her biri bir deliğe girdiklerinden öldürülmekten korkarak saklanmış olan meşrutiyetçiler, İttihatçılar ve genç zabitler için artık bir korku sebebi kalmamıştı. Bunun için gizlendikleri yerlerden birer birer çıkarak, hareket ordusunu karşılamak üzere Yeşilköye gitmeğe başladılar. Sirkeci garından, biribiri ardınca hareket eden katarlar Yeşilköye koşan halk ile dolu idi.

Bütün mebuslar, âyanlar oraya gitmişlerdi. Her iki meclis bir arada olarak, 1393 Rus muharebesine nihayet veren Ayastafanos muahedesinin imza edildiği binada, Ayastafanos klübünde toplandılar.

Meclisler İstanbul hükûmetini tanımıyorlardı.

Nisanın altıncı günü Yeşilköyü işgal etmiş olan hareket ordusunun ilk kıtaları, arkadan gelecek olan kıtalar ve mühimmatı bekliyor ve her türlü ihtimale karşı hazırlanıyorlardı.

9 nisan perşembe günü akşamı hazırlığını bitirmiş olan ordu ertesi cuma günü sabahleyin hareketle İstanbula doğru yürümeğe başladı.

On gündenberi ihtilâlcilerin, asî askerlerin idaresi altında bulunan şehirde büyük bir düşünce hüküm sürüyordu. Sokaklarda hiç bir hayat eseri yoktu.

O gün cuma olduğundan Hamidiye camiinde selâmlık resmi olacaktı. Bermutat alaya giden asker Yıdız sarayının önündeki meydanda dizilmişlerdi. Saat tam altı da sarayın büyük kapısından çıkan iki kır at koşulu arabada Abdülhamit vardı.

(Sonu var)

Arttırma ve eksiltme için Takibat

Belediye ve hususî idareler tarafından yapılacak arttırma ve eksiltmeler için alınacak teminat beddellerinin malsandıklarına yatırılmasının usul ittihaz edilmesi kararlaştırılmıştır.

ŞEHİR HABERLERİ

Memurin kanunu

Yeni proje müsteşarlar komisyonunca tetkik ediliyor

Dahiliye Vekâleti tarafından yeniden hazırlanmakta olan yeni memurin kanunu hakkındaki projenin tetkikine başlanmıştır.

Bu münasebetle müsteşarlar komisyonu önümüzdeki perşembe günü Ankarada bir toplantı yapacaklar ve proje üzerindeki tetkiklerini bitireceklerdir.

Sular işleri

Bu muazzam proje üç senede nihayetlenecek

31 milyonluk büyük sulama programının muhtelif mıntakalarda 938 yılına ait kısmının tatbikine devam olunmaktadır. Garbî Anadolu ovasının sulanması etrafında bir bu çuk yıldanberi Nafıa Vekâleti mühendisleri tarafından sarfedilen mesai sona ermiştir.

31 milyon liralık tahsisatla yapılacak sulama tesisleri şimdiye kadar Balkan yarımadasında yapılan sulama işlerinin en geniş ve ehemmiyetlisidir.

Yapılacak sulama tesisleri arasında iki baraj, regülâtör, köprüler, su ıslâh ameliyeleri vardır. Bütün bu işler üç sene zarfında ikmal edilecektir.

İlk olarak Bakırçay ıslâh ameliyesi ile Menderesteki tesisler ele alınacaktır. Bu tesisler meydana getirildikten sonra ziraat teşkilâtı azamî surette istifadelenecektir. Menderes, Kediz, Bakırçay, ve Marmara gölü sularından azamî istifade edilmesi, sulama kanalları ve kooperatifler tesis edilmesi de mevzubahs tir.

Bergama, Menemen ve Manisa ovalarının sulanmasına Salihli ve Çalda birer baraj yapılmasına ait projelerin tatbikine geçilmiştir.

Çalda yapılacak su barajından başka burada büyük bir elektrik santralı kurulması mukarrerdir. Yapılan bu tesisatla bütün Ege ovalarının önümüzdeki yaz mevsiminden itibaren sulanacağı anlaşılmaktadır.

Okuyucularımız Diyor ki:

Geçit yerlerinin işaretleri

Okuyucularımızdan "Hüsnü Kargılar,, imzasiyle aldığımız bir mektupta deniliyor ki:

"Bilhassa Köprü üzerindeki geçit yerleri çivileri artık öyle bir hale geldiler ki ne halk, ne de gelip geçen otomobil ve kamyon şoförleri tarafından farkedilemiyor. Halk geçmek için çivi aramakla meşgulken sağdan soldan gelen arabaların altında kalacak. Hele şoförlerin buralardan geçerken hiç yavaşlamamaları çok tehlikeli. Dün az kalsın bir otomobilin altında kalıyordum.,,

Yeni Sabah: Bu hususta alâkadarların dikkatini çekerken şoförlerle okuyucularımıza da dikkat tavsiye ederiz.

Cellât gölü kurutuldu

Cumhuriyet hükûmetinin büyük başarılarından biri olan Cellât gölünün kurutulması ve ıslâh ameliyesi işi de bitirilmiştir. Kurutulan gölün yarısı tarla haline getirilmiştir. Şimdi burada bazı tahkimat ve köprüler yapılmaktadır. Burada meydana çıkan arazi maliye Vekâleti tarafından köylüye ve göçmenlere tevzi olunacaktır.

Kümes hayvanatı için yeni tedbirler

Ziraat Vekâleti memleketteki tavuk, kaz, hindi gibi kümes hayvanatının daha fennî bir tarzda yetiştirilip üretilmesi için yeniden tedbirler almağa karar vermiştir.

Bu cümleden olmak üzere memleketin muhtelif yerlerinde tavukçuluk merkezleri tesis edilmesine başlanmış ayrıca sunî surette piliç çıkarılmağa yarıyan kuluçka makinelerinin adedinin de fazlalaştırılmasına karar verilmiştir.

Bazı mıntakalara da Ligorn cinsinden tavuk ve horozlar gönderilerek tavuk cinslerinin ıslâh edilmesi işinin daha önemle takip edilmesine başlanmıştır.

BEKTAŞİ FIKRALARI

İmamın zındıklığı

Bir ramazan akşamıydı. Hacı Bektaş kullarından derviş Lütfi dergâhın bahçesinde çilingir sofrasını kurmuş demleniyordu. Yoldan geçen mahalle imamı gördü, hayretle sordu:

— Ne yapıyorsun hazret!..

Baba erenler, imamın sorgusunu anlamamazlığa vurdu, tecahül gösterdi:

— Çok şükür iyiyim, sen nasılsın, ne âlemdesin?..

İmam hiddetlendi:

— Canım benim sorduğum başka... Bu yaptığın nedir?..

— Ne yapacağım, defigam ediyorum. Güzel mezelerim de var. Canın çektiyse sen de buyur.

— Tövbe!... Tövbe!... Hâşâ sümme hâşâ... Güzel mezelerin senin olsun, bana lüzumu yok.

Derviş Lutfi tekrar ısrar etti-

— İçme... Mezelerden çimlen....

İmam gevşiyerek sordu:

— Top atıldı mı acaba?...

— Çeyrek saat kadar oldu.

İmam cübbesini topladı, kollarını sıvadı, sofranın başına çöktü. Bir mezeden, bir ötekinden derken, kadehe de el attı, bir çekti, bir daha yuvarladı.

Bu sırada Yeniçeri devriyesi karşılarına dikildi:

— Bire utanmazlar, bre zındıklar, nedir bu ettiğiniz, yürüyün bakalım, ağaya cevap verin.

Baba erenler önde, imam tıs tıs arkada, ağanın karşısına çıktılar. Ağa köpürdü:

— Senin adın ne be herif?

Derviş Lutfi düzensiz bir şive ile cevap verdi.

— Karabet kulunuz.

— Ermenisin ha.... Şöyle dur öyleyse...

İmama döndü:

— Ya senin adın?

— Rifat!

— Yıkın zındığı falakaya!... Verin sopayı!...

İri, çamyarması gibi iki Yeniçeri, imamı kollarından yakaladı. Biri ense köküne bastı yumruğu, imamı çökertti. Rifat avaz avaz bağırırken, baba erenler ağaya doğru ilerledi:

— Ağa hazretleri, dedi, bu hal bana çok tesir etti. Mütehassis oldum. Vücudümün maneviyetin vecdine sarıldığını hissediyorum. Müsadea ederseniz Müslüman olacağım. Allaha, Muhammede tapacağım. Müslüman dininin ne şaşaalı bir uluhiyet, bir aşk ihtiva ettiğini şimdi anladım.

Hemen baba erenlere "Kelimei şahadet,, getirttiler, Müslüman ettiler. İmamı da bu ihtida yüzünden serbest bıraktılar.

Sokağa fırlar fırlamaz, derviş Lutfi imamın kulağına fısıldadı:

— Gördün mü hazret... Gâvur oldum kendimi kurtardım, Müslüman oldum seni kurtardım!..

TİRYAKİ

Erzincan Treni

Yarından itibaren her türlü eşya nakliyatına açılıyor

Sıvas - Erzurum hattının işlemiye açık bulunan Kemah istasyonundan sonraki Alpdumanlı ve Erzincan istasyonları 23 - 11 - 938 tarihinden itibaren yolcu ve her türlü eşya nakliyatına açılacaktır.

Halen Çetinkaya - Kemah arasında işliyen trenlerin günlerinde bu münasebetle hiç bir değişiklik yapılmıyacak ve bu seferler Erzincana kadar devam ettirilecektir.

İKTISAT İŞLERİ

Tütün ihracatı

Bu yıl alıcılardan çok talepler yapılmaktadır

Bu sene ecnebi memleketlerde yapılan tütün ihracatı 17 milyon kiloyu geçmiştir. Amerikan tütün kumpanyaları piyasadan 9 milyon kiloya yakın tütün alarak en iyi kalitelerden olan tütünü çekmiş oldukların dan fiyatlarda bir düşüklük belirmeğe başlamıştır. Son günlerde piyasada tekrar satış başlamıştır. En iyi kalite tütünler 50 - 60 kuruştan diğerleri ise 35 - 40 kuruş arasında satılmaktadır. Bazı yerlerde de 75 kuruşa kadar tütün satılmaktadır.

Amerikan kumpanyalarının bu senelik ihtiyaçları 16 milyon kilo olduğuna göre memleketimizden daha pek çok tütün alacaklardır. Bundan başka Rumen, Alman, Fransız kumpanyaları da Türk tütün limited şirketiyle yaptıkları anlaşmalara göre memleketimizden tütün çekecekleri için fiyatların iyi gideceği ümit edilmektedir.

Nevyork sergisi için seçilen eşya yakında gönderilecek

Önümüzdeki nisanın sonunda açılacak olan beynelmilel Nevyork sergisine ait hazırlıklara memleketin her tarafında hararetle devam olunmaktadır. Sergide teşhir olunacak eşyaların gönderilmesine yakın da başlanacaktır.

Mersinde kurulacak meteoroloji istasyonu

Baş Vekâlet meteolopi umum müdürlüğünce Mersinde de bir meteoloji istasyonu açılması kararlaştırılmıştı. Bunun için şimdiye kadar yapılan tetkikler bitirilmiş ve istasyonun yapılacağı yer tesbit edilmiştir. Bunun için icap eden bütün âletler Avrupaya sipariş edilmiş ve bir kısmı da gelmiştir.

Bu istasyon Mersin için tayyare ve ziraat noktai nazarından çok büyük ehemmiyeti haizdir. İstasyonun yakında faaliyete başlıyacağı umulmaktadır.

Almanyaya mühim miktarda ihracat başladı

15 ağustostan itibaren meriyet mevkiine giren Türk - Alman ticaret muahedesinden sonra tüccarlarımızın Almanyada bulunan 9 milyan liralık bloke paraları azalmağa başlamıştır. Alâkadarlar bu alacakların kısa bir müddet zarfında tamamlanacağını temin etmektedirler. Ayrıyeten ihracat mevsiminin başlamış olmasiyle memleketimizden Almanyaya muhtelif ihracat maddelerimizden satılmağa başlamıştır.

Almanlar bu sene bilhassa, tütün, pamuk, tiftik ve hububat almaktadırlar.

Piyasa hararetlendi

Memleketimizden Avrupanın birçok milletlerine ihraç edilen koyun, keçi, oğlak gibi küçük bacak hayvanatı derilerinin müşterileri son zamanda gittikçe artmaktadır. Sovyetlerin tekrar piyasamıza avdet etmesi üzerine deri ve keçi kılı üzerinden hararetli satışlar başlamıştır.

Bundan başka Almanlar haricen, kuş yemi üzerine diğer memleketlerden olan talebleri ayni şekilde devam etmektedir.

Hububat ihracı diğer maddelere nazaran daha durgun olmasına rağmen fiyat itibariyle çok iyi gitmektedir.

Ne Pişireyim?

SALI

İftariye
Tarhana çorbasına
Ciğer kıyması sarması
Plâv
Siyah üzüm

Ciğer kıyması sarması

Kara cigeri gayet ince kıyınız içine fıstık, üzüm ilâve edip dört tane mütevassıt soğan rendeleyiniz. Tuz ve bir çimdik bahar serpip bir tencereye koyunuz. Suyunu koyverip çekinceye kadar çeviriniz. Müteakiben dibi tutmamak için bir kaşık sade yağı ilâve edip biraz daha çevirip indiriniz. İçyağını düz bir yere yayıp dört köşe prçalar kesiniz. Ortalarına bu harçtan birer yemek kaşığı koyup poğça gibi sarınız. Müteakiben içini sağde yağ ile yağladığınız bir tepsiye dizip fırında pişiriniz. Lâyıkiyle pişince çıkarıp tabağa koyunuz. Ve evvelce yapılıp hazırladığınız domates salçasını üzerine döküp sofraya veriniz.

POLİSTE

İki esrarkeş

Dün üzerlerinde taşıdıkları esrar ve afyonla yakalandılar

Tahtakalede oturmakta olan Mehmet ve Osman isminde iki kişinin vaziyetinden şüphelenen zabıta memurları dün şüphe üzerine üzerlerinde arama yapmış ve muayene neticesinde Mehmette bir miktar esrar diğerinde de afyon bulunmuştur.

Her iki kaçakçı da adliyeye sevkedilmişlerdir.

Hafta tatili kanununa uymayan iki dükkâncı hakkında takibat

Aksarayda Ordu caddesinde 323 numaralı bakkal dükkânı sahibi ve yine ayni semtte kahveci Mustafa hafta tatili kanununa aykırı hareket ettiğinden haklarında kanuni takibat yapılmıştır.

Tarasadan düştü ayağı kırıldı

Küçük Parmakkapıda Eminbey apartmanında ikinci katta (5) numarada hizmetçi Gülsüm Gültekin bundan iki gün evvel pencereden tarasaya çamaşır asarken muvazenesini kaybetmiş ve yere düşmüş, ayağı kırılmıştır.

Kalp sektesinden öldü

Kadıköyünde Çimlik sokağında oturan binbaşı tekaüdü 53 yaşlarında Mehmet Nail dün evinin bahçesinde çiçekleriyle meşgul olurken sektei kalbden ölmüştür. Yapılan muayene neticesinde defnine ruhsat verilmiştir.

Bir otomobil iki kişiye çarptı

Şoför Mahmudun idaresinde bulunmakta olan otomobil dün Eminönünde Hamdi ve Ahmet isminde iki kişiye çarparak yaralanmalarına sebep olmuştur. Suçlu şoför yakalanmış yaralılar hastahaneye kaldırılarak tahkikata başlanmıştır.

Sadakai Fıtır

	En iyi	İyi	Son
Buğday:	15	14	12
Arpa :	24	20	19
Üzüm :	84	67	54
Hurma:	00	133	00

BAYRAM NAMAZI

	S.	D.
Vasatî saat	7	25
Ezanî saat	2	50

TAKVİM

22 Son Teşrin 1938 SALI

Hicrî: 29 Ramazan 1357
Rumî: 9 Son teşrin 1354

Kasım: 15

Doğu saati: 6,54

Öğle: 12,00 — İkindi: 14,31
Akşam: 16,46 — Yatsı: 18,22
İmsak: 5,12

SON HABERLER

Devletler Anlaşmasına Doğru

Çemberlâyn Yarın Parise Gidiyor

Bu Ziyarette Almanya İle Anlaşma Esasları Tesbit Edilecek

Londra, 21 (A.A.) — D. N. B. muhabirinden:

Önümüzdeki hafta ortasına doğru İngiliz nazırları ile Fransız nazırları arasında yapılacak olan müzakerelerin resmî programı neşredilmiştir.

B. Çemberlayn ile Lord Halifax, beraberlerinde Başvekilin hususî kâtibi Lord Duglas ile Hariciye müsteşarı B. Cadogan ve merkezî Avrupa işleri departmanı şefi B, Etran olduğu halde çarşamba günü Parise geleceklerdir.

Çarşamba akşamı Fransız hariciye nezaretinde bir ziyafet verilecektir. Perşembe günü Reisicumhur B. Lebrun bir öğle ziyafeti verecek, Paris şehri de bir çay verecektir. Akşamı İngiltere sefaretinde bir gala ziyafet verilecek ve cuma günü Fransız ve İngiliz nazırları maiyetleri ile birlikte Londraya döneceklerdir.

İyi malûmat almakta olan mahafilde Paris müzakerelerinin İngiltere ve Fransanın yeni büyük devlete yani Almanyaya karşı takip edecekleri hattı harekete müteallik olacağı söylenmektedir.

Çek matbuatı İngiliz gazetelerini tenkîd dyor

Münih, 21 (A.A.) — Münih matbuatı Çemberlayn ve Halifaksın yakında Parise yapacakları seyahat hakkında tefsirlerde bulunmaktadırlar. Matbuat bazı siyasî mahfellerin Münih konferansiyle hasıl olan havaya mugayir bir hava yaratmağa çalıştıklarını kaydetmektedir. İngiliz matbuatının bu münasebetle ittihaz ettiği tarzı hareket bilhassa tenkit edilmektedir.

Ispanyada Muharebeler

Cumhuriyetçiler bir çok zayiat, 1200 esir verdiler

Salamanka, 21 (A.A.) — Umumî karargâh tarafından evvelki akşam neşredilen resmî bir tebliğde şöyle denilmektedir:

Segre mıntakasında kıtalarımız düşmanı Seros civarında da işgal ettiği mevzilerden tardetmişlerdir. Cumhuriyetçiler ağır zayiata uğramışlardır. 1.200 esir alınmış ve mühim mıntakalarda harp malzemesi iğtinam edilmiştir.

Hava kuvvetlerinin faaliyeti:

Bugün öğle zamanı tayyarelerimiz Alicente şehrinde öldürülen ve gömülen Falang müessisi Jose Antonio Primo de Riveranın hatırasını tegcilen şehrin hapishaneleri - nin ve mezarlığının üstüne çiçekler atmışlardır.

İspanyadan dönen Belçıkalı gönüllüler

Brüksel, 11 (A.A.) —Cumartesi günü Cumhuriyetçi İspanyadan gelen Belçika gönüllülerinin hemen hepsi malûl, yaralı veya hastadır.

Fransanın Roma sefiri İtalyan mezarlarını ziyaret etti

Roma, 21 (A.A.) — Fransa sefiri François - Poncet ile sefaret erkânı, hariciye nezareti teşrifat şefinin refakatinde olarak Licteur sarayına giderek eski İtalyan hükümdarlarının ve meçhul askerin mezarlarına çelenkler koymuştur.

İtalyan Milli Sellülos şirketi

Roma, 21 (A.A.) — Stefani ajansi bildiriyor:

Akademi azasından profeösr Giordaninin riyasetinde "Millî sellülos„ isminde bir şirket tesis edilmiştir. Şirketin gayesi bazı nebatlardan çıkarılan iptidaî maddelerle sellülos istihsalâtını tanzim etmektedir. Bu fennî ve otarşik müessesenin ehemmiyeti büyüktür. Çünkü yeni şirket kâğıt, mensucat ve parlayıcı maddeler endüstrisine lâzım olan sellülosu mühim miktarda temin edecektir.

Suriye mebuslar meclisi reisliği

Berut, 21 (A.A.) — Bu ana kadar Suriye mebusan meclisi riyasetinde bulunmuş olan B. Fars Küri, yeniden büyük bir ekseriyetle intihap edilmiştir.

Yuvarlak Masa Konferansı

Çinin ve Mogolistanın Çin kontrolüne girmesini tesbit edecek

Tokyo, 21 (A.A.) — Domei ajansından:

Önümüzdeki salı ve çarşamba günleri Japonya ile Mançukuo ve Çinin ve Mogolistanın Japon kontrolu altında bulunan aksamı arasındaki iktisadî tedbirleri görüşmek üzere bir yuvarlak masa konferansı toplanacaktır.

Çinlilerin hareket üssü olan Hankongu işkal ettiler

Tokyo, 21 (A.A.) — Japon kıtaatı, başı bozuk Çin kuuvtlerine karşı harekâta başlamışlardır. İki Japon kıt,ası büyük kanalın üzerinde ve Chantungun garbinde kâin İntizingnle Houpen eyaletinin cenubu garbisinde kâin Hankong'u işgal etmişlerdir. Bu iki şehir, gayri muntazam Çin kuvvetlerinin istinat etmekte oldukları hareket üssüdür.

Prens Paul Londrada

Rumanya kralından sonra Macar naibide Londraya gitti

Londra, 21 (A.A.) — Yugosavya naibi Prens Paul, refakatinde Düşes dö Kent'in hemşiresi prenses Olga olduğu halde öğleden sonra Londraya gelmiştir.

Zahiren hususî mahiyette olan bu ziyaret esnasında prensin İngiltere hükûmetinin mümessilleri ile ticarî meseleler hakkında müzakereler de bulunacağını bazı gazeteler yazmaktadırlar.

General Charles Londraya mali içler için gitmiş

Londra, 21 (A.A.) — General Charles Bodenchalzın Londra seyahatinin tamamiyle hususî mahiyette olduğu Almanya sefaretinden bildirilmektedir. Londrada ikameti esnasında General, sefarethanede kalacaktır.

Bununla beraber bazı gazeteler mumaileyhin bazı maliyecilerle görüşerek Londra piyasasında Alman tediyatı meselesini halletmeğe çalışacağını yazmaktadır. Bu tediyat, Mareşal Goering tarafından idare edilen dört senelik plânla alâkadardır.

Berutta yapılan nümayişler

Berut, 21 (A.A.) — Dün Fransa — Suriye muahedenamesine mun zam mukaveleler hakkında neşredilen bir havadis üzerine bir takım nümayişler ve mukabil nümayişler olmuştur.

Cumhurreisi İsmet İnönünün Beyannamesi

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

te ezeli hizmetlerini ve tarihe hâkkettiği meziyetlerini isbat etmekle geçirmiştir. Milletimizin büyüklüğüne, kudretine, faziletine, medeniyet istidadına ve mükellef olduğu insaniyet vazifelerine sarsılmaz itikadı vardı. "Ne mutlu Türküm diyene„ dediği zaman, kendi en gin ruhunun, hiç sönmiyen aşkını ne manalı bir surette hulâsa etmiş idi.

Fena zihniyet ve idare ile geri bırakılmış Türk cemiyetini, en kısa yoldan insanlığın en mütekâmil ve en temiz zihniyetleriyle mücehhez modern bir devlet haline getirmek onun başlıca kaygusu olmuştu. Teşkilâtı esasiyemizde ve bugün hizmet başında, irfan muhitinde ve geniş halk içinde bulunan bütün vatandaşların vicdanlarında yerleşmiş olan lâyık, milliyetçi, halkçı, inkılâpçı, devletçi Cumhuriyet, bize bütün evsafile Atatürk'ün en kıymetli emanetidir. Ufûlünden beri Atatürk-ün aziz adı ve hatırası, bütün halkımızın en candan duygulariyle sarılmıştır. Memleketimizin her köşesinde ve bütün milletçe kendisine gösterdiğimiz samimî bağlılık, devlet ve milletimiz için kudret ve vefanın beliğ misalidir. Türk milletinin aziz Atatürke gösterdiği sevgi ve saygı, onun niçin Atatürk gibi bir devlet yetiştirebilir bir kaynak olduğunu bütün dünyaya göstermiştir.

Atatürke tazim vazifemizi ifa ettiğimiz bu anda, halkımıza, kalbimden gelen şükran duygularımı ifade etmeği ödenmesi lâzım bir borç saydım.

Milletler arasında kardeşçe bir insanlık hayatı Atatürkün en kıymetli ideali idi. Bütün dünyada ölümünün gördüğü ihtiramı insanlığın atisi için ümit verici bir müjde olarak selâmlarım. Bu sözlerim, yazılariyle ve toprağımızda şövalye askerleri ve mümtaz şahsiyetleriyle yasımıza iştirak eden büyük milletlere, Türk milleti adına şükranlarımın ifadesidir.

Devletimizin bânisi ve milletimizin fedakâr, sadık hâdimi,

İnsanlık idealinin âşık ve mümtaz siması,

Eşsiz kahraman Atatürk,

Vatan sana minnettardır.

Bütün ömrünü hizmetine verdiğin Türk milletiyle beraber senin huzurunda tazim ile iğiliyoruz. Bütün hayatında bize ruhundaki ateşten canlılık verdin. Emin ol, aziz hatıran sönmez meşale olarak ruhlarımızı daima ateşli ve uyanık tutacaktır.

Reisicumhur
İSMET İNÖNÜ

Ah!

En büyük mucizen hangisi olduğunu soruyorlar. Bunu bilmiyecek ne var: Senin en büyük mucizen, kendi kendini yaratmış olmandır...

★

Demiştin ki: "Beni bir gün elbette bu toprak alacak, fakat bu millet ebediyyen payidar kalacak...„ Bu milletin ebediyyen payidar kalabilmesi için senin bütün benliğinin milletin vicdanında ve ruhunda ebediyyen payidar kalması şarttır.

★

Sen de bütün fâniler gibi elbette ölecektin. Fakat bu ölüm vakitsiz gelmeseydi, senin vakitli ölümüne bugünden sonra doğanlar da ağlıyacaktı ve o günden evvel ölenler, bu tahammül edilmez hicrandan masun kalacaktı.

★

Sen bir volkandın, söndün... Bu sönüş öyle aksülâmeller yaptı ki, beşeriyet denilen varlığı üstünde barındıran ihtiyar küre, bir ucundan öbür ucuna kadar derin uğultularla sarsıldı.

★

Sen de insan denilen bir mahlûktun; belki senin de masum günahların vardır. Fakat ruhun tasalanmasın. Milyonlarca kalbin en temiz kaynaklarından akan gözyaşı selleri, muhakkak ki dünyada şimdiye kadar işlenen bütün günahları yıkayıp temizliyecek kadar coşkundur.

Agâh İzzet

İstanbulda Dün Yapılan Merasim

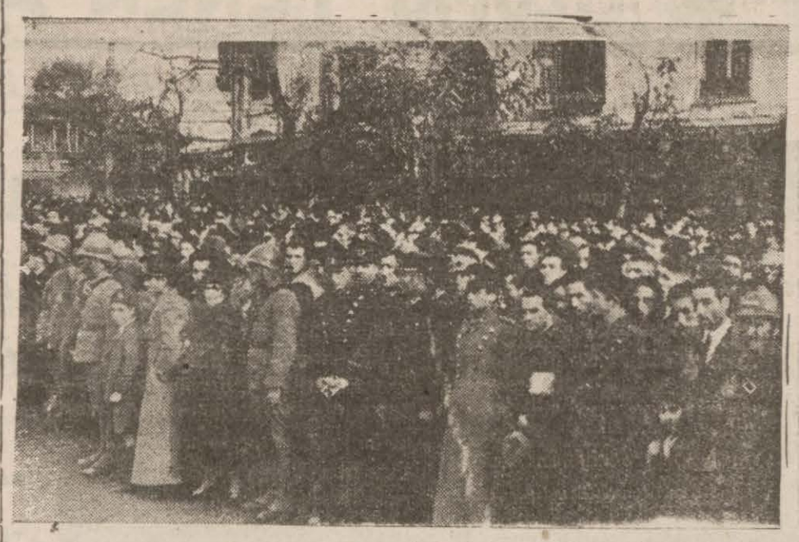

Dün Taksimde toplanan kalabalık

(Baştarafı 1 inci sayfada)

rem Tur kürsüye geldi, ve güzel bir nutuk söyledi.

Bundan sonra Halkevi namına, Osman Sipahi bir söylev verdi.

Bunu takiben halkevinden Kemal Baki, Atatürkün kudreti ve yaptığı işler hakkında uzun bir nutuk verdi. Bunu müteakip de and içildi. And şu şekilde idi

"Biz Türk milleti, Atatürkün, inkılâplarına, onun Cumhuriyetine, onun istiklâline, ilelebet sadık kalacağımıza namusumuz, şerefimiz, Türklüğümüz namına söz vererek and içiyoruz. „

Bu sırada saat 4 olmuştu, Üç dakika sükût edildikten sonra Atatürkün âbidesinin etrafındaki meşaleler yakıldı ve askerler nöbet aldıar.

Bütün İstanbul şehri Ulu Önderlerini son bir defa daha selâmlıyarak dağıldılar.

Harbiyedeki Merasim

Dün Taksimde olduğu gibi Harbiyedeki Atatürk anıdının önünde de muazzam merasim yapılmıştır. Harbiyedeki meydan ve bütün caddeler daha saat 13.30 dan itibaren kalabalık halk kitleleriyle dolmuştu.

Merasime saat 15 de bir askerî bandonun çaldığı İstiklâl marşiyle başlandı. Müteakiben mektebin önünde takım kolu halinde yer almış olan talebeye

— Tüfek çıkar!

Kumandası verilmiş ve âbideye çelenkler konulmuştur. Bundan sonra askerî bandonun ağır ağır çaldığı matem havası dinlenmiştir. Birkaç dakika sonra kürsüye gelen Şişli Halk partisi Başkanı Bay Raip Güner, Şişli nahiye ve belediyesi namına Bay Kemal; Yedek Subay okulu adına Hamdi Egemen birer nutuk söylemişlerdir.

Hamdi Egemen söylevine şu sözlerle nihayet vermiştir;

— Atatürk, Yüce Önder. Gömelim seni gel tarihe desek sığmazsın!

Bundan sonra ordu ve gençlik namına Yedek Subay okulundan Hayrı Engin, Şişli Halkevi Başkanı Ahmet Halit Yaşaroğlu birer nutuk söylemişlerdir.

Müteakiben de orada bulunan on binlerce vatandaş hep bir ağızdan and içmiştir.

Bundan sonra saat tam 16 ya geldiği için her tarafta düdükler çalmağa başlamış ve bütün meydandaki halk kitleleri üç dakika sükût ederek son ihtiram vazifesini ifa etmişlerdir. Daha sonra anıdın önündeki meşaleler yakılmış ve altı yedek subay okulu talebesi ihtiram nöbeti beklemeğe başlamışlardır. Bütün Yedek Subay talebesi takım kolunda Atanın anıdı önünde geçit resmi yapmış ve merasime nihayet verilmiştir.

SARAYBURNUNDA

Dün bütün şehirde olduğu gibi Gülhane parkında da büyük bir merasim yapılmıştır. Saat tam ikiye geldiği vakit âbide etrafı on binlerce halkla dolmuş idi. Merasim Fatih itfaiye bandosunun çaldığı İstiklâl marşiyle başladı. Bunu Şöpenin matem havası takip etmiştir.

Bunu müteakip, Eminönü Halkevi namına Agâh Sırrı Levent tarafından güzel bir söylev verilerek ezcümle denilmiştir ki;

"— Arkadaşlar!..

Atatürk ölmedi. Ömründe, gece nedir bilmiyen Ulu Önder Atatürk milletine hep yeni sabahlar hazırlamıştır. O, işte yine böyle bir sabahta bütün bir milletin, bütün bir memleketin her şeyi görebileceği bir zamanda yatağında gözlerini hayata kapadı. Fakat işte bizler ayaktayız. Türk gençliği Cumhuriyeti sana emanet etti.„

Bundan sonra Şehir Meclisi namına Meliha Avni Süzen, Naki Tezel, Halk namına İstiklâl lisesinden Behçet Derman taraflarından çok acıklı ve ateşli hitabeler söylenmiştir.

Bu sırada şehrin her tarafında çalan düdük sesleriyle beraber son tazim vazifesi ifa edildi ve evvelâ Halk partisi, önde olduğu halde İstanbul kız lisesi, Darüşşafaka, Kız orta, Hayriye ve Eminönüne dahil bütün ilkmektepler Atanın önünden tavaf ettiler. Ve böylece merasime nihayet verilmiş oldu.

ÜSKÜDARDA

Bu münasebetle Üsküdarda yapılan merasimde de başta gençlik olmak üzere binlerce halk bulunmuştur.

Daha erkenden iskele meydanın da toplanan halk saat 14 de geldiği sırada büyük bir kitle teşkil ediyordu. 14.40 da Üsküdar Halkevi bandosu tarafından çalınan İstiklâl marşı ile tören açılmış ve bunu Şöpenin matem havası takip etmiştir. Bundan sonra Hukuk Fakültesinden Yümnü Oktar, Tarih öğretmenlerinden Cemal Yener ve avukat Reşat Kaynak tarafından Atatürkün ölümü etrafında acıklı ve hazin diyevlerde bulunulmuştur. En son olarak kürsüye gelen 7 - 8 yaşlarındaki ufak bir talebe; "Cimeri Oktar„ (Bütün Dünya ağlıyor) başlıklı manzumesi ile bütün halkı ağlatmıştır.

Saat 16 ya geldiği anda duyulan düdük sesleri üzerine herkes olduğu yerde ihtiram ve tazimle durarak büyük bir sükûnet içinde Ataya saygılarını göstermişler ve törene nihayet verilmiştir.

Halkevlerinde

Dün şehrimizdeki bütün halkevlerinde de Büyük ölüye son bir ihtiram vazifesi olarak bir merasim yapılmıştır.

Merasime İstiklâl marşiyle başlanmış müteakiben halkevi başkanları tarafından birer söylev verilmiş ve üç dakika sükût edilerek merasimlere nihayet verilmiştir.

Urfada Yapılan Tören

Urfa, 21 (Hususî Muhabirimizden telgrafla) — Bugün Urfada Büyük Şef Ulu Önder Atatürkün ölümü dolayısiyle, yapılan resmî programa göre daireler, hususî müesseseler, mektepler tamamen kapanmıştır.

Saat on dörtte tören meydanında halk toplanmış ve istiklâl marşı ile tören açılmıştır. Bunu takip eden matem havasından sonra vali, ve belediye ile halktan birer hatip Atatürkün eserleri ve memlekete olan büyük hizmetlerini anlatmıştır.

Bütün halk; büyük bir bağlılık ve matem içinde Atatürk ümdeleri ne ve Cumhuriyet rejimine bağlı kalacaklarına and içmiş ve Büyük ölünün hatırasına hürmeten üç dakika sükût etmişlerdir.

Bunu müteakip başta vali olmak üzere etrafında altı meşale yakılmış olan Atatürk anıdı önünden tazimle geçirilerek merasime nihayet verilmiştir.

NACİ BALAK

Şimdilik Bu kadar!..

Yaratılan Yeni Ruh

Dün Ankarada yapılan büyük cenaze merasiminden sonra tam saat 16 da bütün yurtta Ulu Önderi anmak için üç dakika sükût edildi. Bu vakti belli etmek için şehirdeki bütün sirenler ve limandaki bütün vapur düdükleri çalmağa başlayınca herkes olduğu yerde durdu. Bütün şapkalar çıkarıldı. Ve herkes ihtiram vaziyeti alarak onu düşündü.

Ben bu saatte, İstanbul tarafında ikinci derecede caddelerinden birinde bulunuyordum. Düdükler çalmağa başlar başlamaz, bir anda ve bilâistisna herkes olduğu yerde durarak ihtiram vaziyeti aldı. Önümde on, on iki yaşlarında bir mektep talebesi, biraz ileride çarşaflı yaşlıca bir kadın, daha ötede de üstü başı pek düzgün olmıyan bir adam vardı. Üçü de ayni ruh ve ayni hisle bulundukları yerde bir taş gibi durdular. Belli idi ki bu anda üçünün de dimağından geçen şeyler kıl kadar yekdiğerinden farklı değildi.

Bu anda ben de Atatürk'ü düşündüm.

Bu manzara onun yaptığı inkılâpların en büyüğü olan içtimaî inkılâbı ne kadar kuvvetli ve canlı olarak meydana koyuyordu? Bir milletin her tabakasına on beş yıl içinde bu ruhu aşılayabilmek, muhakkak ki muazzam bir eserdir.

MURAD SERTOĞLU

Balkanlar Matemimize iştirak Ediyorlar

Büyük matem günümüz dolayısiyle dün bütün Balkanlara da matem ve keder duyguları hâkim bulunmuş.. Dost Balkan hükûmetleri kâmilen yasımıza iştirak etmişlerdir.

Bu meyanda Belgraddan bildirildiğine göre Yugoslav Başvekili ve hariciye nazırı Bay Stoyadinoviç beyanatta bulunarak:

"Devrimizin en büyük adamlarından biri olan Atatürkün şu anda Ankarada cenaze merasimi yapılmaktadır. Yeni Türkiyeyi kuran ve şahsında yüksek şövalyelik meziyeti bulunan bu büyük dostumuzun ebedî gaybubetinden dolayı dost ve müttefik Türkiyenin matemine iştirak ediyoruz.„

Demiştir.

Bundan başka Rumanya ve Yunanistanda da bütün matbuat bu acı günümüzden ve Atatürkün yüksek şahsiyetinden uzun uzun bahsederek matemimize ortak bulunduklarını yazmaktadırlar.

Cumhurreisimiz Ecnebi Delegeleri kabul edecek

Ankara, 21 (Telefonla) — Cumhurreisi İsmet İnönü yarın (bugün) saat 3.5 de Ankarada bulunan ecnebi delegeleri, 4.5 de de ecnebi gazete muhabirlerini kabul edecektir.

Düzeltme

Dünkü başmakalemizde en son paragrafın üstünde 7 inci satırda meşruiyet kelimesi sehvolarak meşrûtiyet tarzında dizilmiştir. Beyanı mazeret ederiz

TİLKİ DİYORKİ

Sür'at

Sür'at, yirminci asrın en büyük, en kuvvetli vasıflarından biridir. Sür'at sayesindedir ki, Bugün zaman ve mesafe mefhumları ortadan kalkmış, en uzak kıtalar bile komşu sayılacak kadar birbirine yakınlaşmıştır. Mütefekkir Strovski diyor ki:

(Mesafeyi mağlub edecek vasıtalara malik olmadığımız asırlarda memleketler ve insanlar birbirlerinden ayrı yaşamağa, belki de birbirlerini hiç görmemeğe mahkûm idiler. Ziraî ve sınaî mahsuller ekseriya oldukları yerde çürüyüp kalırdı. Yoksul ülkeleri verimli memleketlerin fazla gelen mahsullerinden istifade ettirmek mümkün değildi.

(Asrî tekniğin insanlara verdiği hâkimiyet ve imtiyaz, şüphesiz ki her şeyden evvel sür'at mefhumunda tecelli eder. Bu sayededir ki, insan mesafeye galip gelmiş ve yer yüzünün görünüşünü büsbütün başka bir şekle sokmuştur.

(Mesafe deyince (Feza) denilen uçsuz bucaksız boşluğu hatırlamamak mümkün değildir. Feza, hakikatte bizim büyük bir düşmanımızdır: Vaktimizi yer, ömrümüzü yıpratı. Hayat ihtiyaçlarımızın bizi davet ettikleri yerlere derhal varabilmek için onun tahakkümünü kırmak, onu yoketmek lâzımdır. Bizi, ulaşmak istediğimiz hedeflerden uzak tutan odur. Onun medenî varlığımıza nasıl kastettiğini anlamak istersek.. (Feza) yerine (Mesafe) demek kâfidir.

(İnsanlar asırlardanberi feza ile uğraşıyorlar, onu riyaziye kuvvetile yanlışsız olarak ölçüp biçiyorlardı. Fakat Bu bilgilerden hiçbiri fezayı yenmeğe yaramıyordu. Ona mutlak gözü ile bakılıyordu.

(Evet, şüphesiz ki feza mutlaktır: On metre veya on fersah, her zaman on metre veya on fersahtır. Fakat mesafe insan için nispî bir şeydir. Bilfarz Paristen Bordoya yaya seyahat eden bir insan için yol uzundur; otomobil ile giderse kısadır. Yani sür'at mesafeyi ortadan kaldırmakta, fezaya galebe etmektedir. Bu itibarladır ki sonsuz bir sür'atin mesafe mefhumunu büsbütün yoketmesi lâzımgelir.

(İnsanlar asırlardanberi bir yerden diğer bir yere giderken sür'at aramışlardı; fakat dört nala koşan atların temin ettiği çabukluktan başka bir şey elde edememişlerdi. Çünkü bu çabukluk, atın ve süvarinin kuvvetine bağlı idi. Firavun da, Tut-Ank-Amon da, 14 üncü Lui de araba veya at kullanmışlar, aralarını asırlar ayırdığı halde bunların yol alışlarındaki sür'at aşağı yukarı değişmemiştir.

(Aradan binlerce yıl bu şekilde geçtikten sonra insanların elde edebildikleri sür'at birden o kadar çok yüksek bir dereceye çıkmıştır ki, bunu eskisile hattâ mukayeseye dahi imkân kalmamıştır.

(Bundan bir asır evvel Aleksandr Doma tarafından yazılan hayalî bir romanın kahramanları, herşeyi yapabilirler,fakat saatte on iki milden fazla yol alamazlardı. Halbuki bugün rekor kıran otomobillerin sür'atini düşününüz!)

TİLKİ

Bir otobüs acele yüzünden tramvayın camlarını kırdı

Sirkeciden Salkımsöğüde doğru gitmekte olan Babaeski 15 plâka numaralı otobüs ayni istikamette giden 89 numaralı vatman Mehmedin idaresindeki tramvay arabasının yanından geçmek istemiş ve tramvayın pencere camlarını kırmıştır.

Türk - Macar ticaret anlaşması

Yeni Türk - Macar ticaret anlaşması müzakerelerine yakında başlanacaktır. Bu maksatla Macaristana gidecek olan ticaret heyetimize verilmek üzere, anlaşmada esas tutulacak olan raporlar hazırlanmaktadır. Bu raporlarda Macaristanla aramızdaki ticarî münasebatı inkişaf ettirecek dilek ve mütalâalar tesbit olunmaktadır.

DENİZ ORTASINDA ÖLÜMÜ YENEN ADAMLAR

Röportajı yapan: *RIZA LEBİP ASAL*

Tahtelbahirle Karşılaşınca..

" Uzakta Bir Cisim Görmüş, Evvelâ Bunu Batan Bir Gemi Sanmıştık. Fakat Yaklaştığımız Zaman Bunun Ne Olduğunu Dehşetle Gördük.. „

— 13 —

— Ortaköy iskelesine bir çimacı lâzım. Çimacısı hastalanmış. Birini gönderelim mi ?

— Tabii, tabii..

— 146 numaralı sefer on dakika gecikti. Ne emredersiniz?

— Tesbit edin.

— Beyim, bu sabah..... iskelesinden bilet aldım, paranın üstünü gişede unuttum. Ne yapmalıyım?

— Peki şimdi telefon eder, getirtiriz.

Şirketihayriyenin köprü altındaki ispektörlük dairesindeyim. İspektörün odası dolup boşalıyor. .. Sezai Günur kaptan mütemadiyen sorulan suallere cevap vermekle meşgul . . Her girip çıkanla meşgul olmaktan önündeki sefer jurnallarını , raporları bile tetkika vakti yok..

Bir aralık oda tenhalaştı. Sezai kaptan sabahtan akşama kadar şikâyet dinlemeğe ve şirket memurlarının sık sık vaki suallerine otomatikman bir şekilde cevap vermeğe alışkın olduğu için ben de tepeden inme bir sualle işe başlamağa karar verdim :

— Sezai kaptan, dedim, başınızdan geçen en heyecanlı deniz vakası hangisidir?

Sürati intikal sahibi bulunan Sezai kaptan bu tepeden inme sualimden hüviyetimi anlamakta güçlük çekmedi ve bir yer göstermekle beraber :

— İyi amma , dedi görüyörsunuz. Burada konuşmamız bir mesele olacak..

— Zarar yok, dedim, ben sözlerinizi kaçırmam. Siz hem anlatınız, hem de işinizi görünüz.

★

Sezai kaptan anlatıyor :

— Şirketin otuz beş senelik kaptanıyım. Boğaz seferlerinde acı, tatlı bazı hatıralarım var tabiî, fakat bunları anlatmağa değmez. Size, hayatımda bence en heyecanlı olan ve umumî harbe ait bir hatırayı anlatayım bari.. Harbi umumî içerisinde şirketin bazı gemileri Hilâliahmer ve sevkiyat emrine verilmişlerdi. Bu meyanda 63 numaralı vapur da Hilâliahmer emrinde çalışıyordu. Birgün 63 numaralı vapuru Çanakkaleye, Akbaşa götürmekliğim emredildi. 63; un, peksimet ve şeker sandıkları ile yüklü bulunuyordu.

İstanbuldan hareket edip Akbaşa doğru yol aldık. Tekirdağına kadar bilâarıza geldik. Buradan gemiye komanya olarak biraz öteberi aldıktan sonra hareket ettik. Vapurumuz kömürün fenalığından ancak 5 — 6 mil süratle seyredebiliyordu. Gemide mürettebattan başka iki üç asker yolcu da vardı.

Ben Tekirdağından kalktıktan sonra Akbaşa doğru yolvermiş, kaptan köşkünde elime geçirdiğim bir kitabın yapraklarını karıştırıyordum. Dümeni lostromo idare ediyordu. Bir aralık canım sıkıldı, kitabı bıraktım. Dalgın dalgın denizi seyrediyordum. Birdenbire denizde yolumuz üzerinde bir cisim belirdi. Lostromoya seslendim:

— İleride bir gemi batmış galiba... Sancağa al... dedim.

Fakat biz ilerledikce denizde gördüğüm cisim büyümeğe başlıyordu. Ben kendi kendime hayret ederken bu cisimle borda bordaya gelmiştik. Aramızda iki gemi boyu mesafe kalmıştı. Gittikçe büyüyen cisim birdenbire bir gemi halinde suyun yüzüne çıkıverdi.

Bunun derhal bir tahtelbahir olduğunu ve müthiş bir tehlike ile

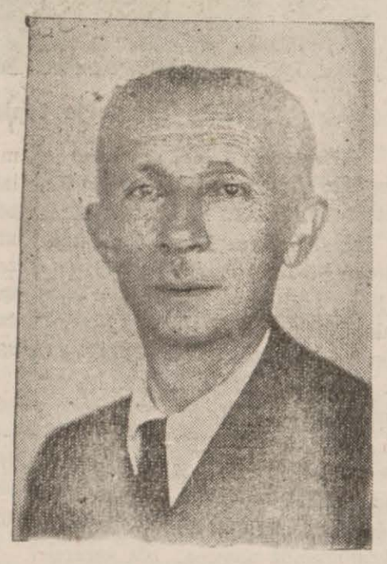

Sezai Günur Kaptan

karşılaştığımızı anladım. Hemen geminin dümenini alabanda sancak etmek suretiyle tahtelbahirden açmak istedim.

Bu sırada tamamen suyun yüzüne çıkmış bulunan tahtelbahirin açılan kapağından biribiri peşi sıra İngiliz askerleri çıkmağa başladı. Çıkan askerler tahtelbahirin olduk ça büyük olan topunun başına derhal geçip mevki aldılar. Tahtelbahirin kulesinde de ellerinde mavzer bulunan üç nefer belirdi. Ben, ha şimdi ateş edecekler, şimdi topa tutacaklar diye düşünürken tahtelbahir "Dur!„ işareti çekti.

Ben, bu işareti anlamamazlığa gelerek yoluma devam etmek istedim. Fakat birdenbire patlıyan bir mavzer üzerine durmazsam bunun arkasından top ateşine de başlıyacaklarını kestirdiğim için, elimi istemiye istemiye telgrafa götürüp makineye istaper işaretini verdim.

Bizim gemi durur durmaz tahtelbahir üzerimize doğru gelmeğe başladı ve baştan altmış üçün orta yerine yanaştı. Halat istediler, verdik ve bize bağladılar. Bu esna da tahtelbahirin topunu da 63 ün kazan istikametine çevirmişlerdi.

Ellerinde rovelverle bir zabit ve bir de başçavuş bizim gemiye çıkıp kaptanın kim olduğunu sordular, benim dedim. Bunun üzerine gemiyi arıyacaklarını söylediler. Yol gösterip gemiyi gezdirmeğe başladım. Şeker sandıklarını görünce bunların ne olduğunu sordular. Cevaben sandıklarda şeker bulunduğunu Hilâliahmer tarafından hastahaneye gönderildiğini söyledim. Gemiyi baştan aşağı gezdikten sonra tahtelbahire döndüler ve bir müddet sonra yanlarında ihtiyar bir ingiliz kaptanı olduğu halde tekrar gemiye geldiler. Bu ihtiyar kaptana fevkalâde hürmet ediyorlardı. Meğer bu, sonradan üğrendiğime göre, tahtelbahirlerin en kıdemli ve en büyük kaptanı imiş... Tekrar gemiyi gezdiler, başçavuş bir aralık:

— Bunlar Çanakkaledeki askere taşınan erzaktır... Hastahaneye gö türmüyorlar. Gemiyi batıralım! dedi.

Yanındaki zabit te başçavuşu tasdik etti ve ihtiyar kaptanla beraber üçü geldikleri gibi tahtelbahire döndüler..

Onlar gemiye döner dönmez bizim mürettebat da can kurtaran yeleklerini takıp denize atılmağa hazırlanmışlardı.

★

Nefes nefese ve bin müşkülâtla ispektörlük odasının tâ kapısına kadar getirdiği bir yatak dengini gösteren şikâyetçi ispektöre dert yandı:

— Şuncağız için benden bilet parası istiyorlar. Buna da bilet alınır mı hiç?

İspektör Sezai kaptan melûl melûl yüzüme baktı. Ben de şikâyetçinin "Şuncağız„ dediği kocaman yatak dengine bir göz attıktan sonra bu adamın sualine ispektörün dilediği gibi cevap vermesini temin maksadiyle sergüzeştin sonunu dinlemeği ertesi güne bırakarak odadan ayrıldım...

Rıza Lebip ASAL

Atatürke Karşı ihtiram

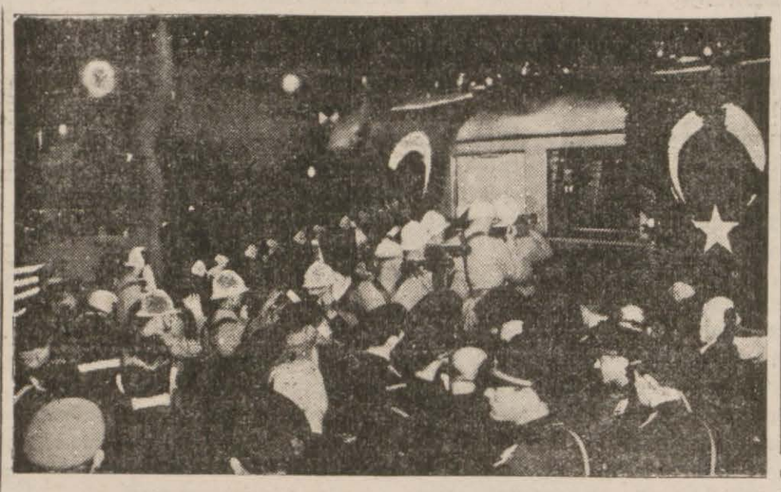

İzmitte Atamızın cenazeleri büyük bir teessür ve ihtir... içinde hnsusî trene konulurken

ULU ÖNDER ve ŞEFİMİZ ATATÜRK'ÜN

Ufûlü üzerine Dolmabahçe sarayından Sarayburnuna, Sarayburnundan İzmite İzmitten Ankaraya ve Ankarada yapılan bilûmum merasimin tamamı, Türkiyenin en meşhur operatörleri tarafından sinemaya çevrilmiştir.

Yarından itibaren MELEK Sinemasında .

Romanyanın İktisadî Faaliyetleri

Kral Karolun Londra Seyahati Ne Gibi Sebeplere istinat ediyor

YAZAN : A.H. T. CHİSHOLM

Romanya kralı Karolün tertip edilen 15 ikinci teşrinde Londrayı resmen ziyareti, beynelmilel büyük alâka ve dikkatin bu memleket üzerinde toplandığı bir zaman da vaki oluyor. Romanya bugün Münich İtilâfının Şarkî Avrupada ki iktısadî ve siyasî neticelerinin Romanya üzerinde ne tesir yapacağı; hangi siyasetle hem istiklâlini muhafaza ve hem refahını artıracağı gibi iki mesele karşısında bulunuyor. Bu ikinci meseleyi son günlerde Alman İktısat Nazırı Dr. Funk'un Balkan ve Türkiyeyi dolaşmaları ortaya çıkardı. Petrol ve zahiresinin Reich'e pek kıymetli olduğu ve Alman Boya Trüstünün (I. G. Farben - İndustrie) pek sağlam yerleşmiş bulunduğu Romanyanın da tabiî doktor Funk'un dolaşma programında bulunduğu ümit edildiyse de, Bükreş dolaşma haricinde bırakıldı. Alman hükûmetinin, nazırının Romanya Millî İktısat Nazırı Mösyö Cohstantinescu ile henüz faydalı müzakereler yapacağı fikrinde bulunduğu zannedildi. Bariz surette iktidarlı bu devlet reclinin memleketin iktısadî istiklâline gayret ve himmetlerinin ona yalnız "Romanyanın Schacht„ ı ünvanını değil, Alman genişleme taraftarlarının bir kısmı ile uyuşamaz bir adam mevkiini kazandırdığı aşikârdır.

Kral Katî Lider gibi

Romanyanın önünde duran meseleler, bilhassa fena bir zamanda kendini gösterdi. Bu senenin başındanberi doğrudan doğruya Kral Karolün liderliği altında yeni bir (Authoritarian) mutlakî rejim iktidar mevkiinde bulunuyor ve Romanya hükûmetine yeni bir ruh nefh ediyor. Memleketin tarihî, iktısadî, coğrafî fayda ve zararlarının cetveli yapıldı; hesap çıkarıldı ve bir siyaset kabul edildi. Bu siyasetin ilk işi, siyasî istiklâl ve mülkî tamamiyeti müterakki bir iktısatla birleştirmek bulunuyor.

Açık söz ve açık mevzulara tercüme edilirse bu siyaset:

(a) Bir müşteri olarak Almanyanın büyük ehemmiyet ve mergubiyeti takdir ediliyorsa da onun ırkî ve genişleyici siyasetlerinin toprak ve siyasete ait medlûllerinin ikisinden de korkuluyor.

(b) Yegâne hakikî maksadının siyasî manevra olduğu bir mıntakada Fransız nüfuzunun geri çekiliverme hakikatinin tanınması.

(c) Para ve piyasasının serbest olmasından Büyük Britanya muvafık bir müşteri ise de, tarihî, coğrafî ve cihan iktısadiyatı hakikatleriyle onun, Almanların ve Romanyanın kendisine daha yakın diğer komşularının yerine geçebilecek değil noksanını tamamlıyan oldu ğunun bilinmesi. demektir.

İdare Yeni Rejimde

Cihan durgunluğu Romanyanın en başlı ihracat mallarının kıymetini düşürdü ve parasını alt üst etti. Çekoslovakya buhranı patlak vermezden evvel, yeni rejim memlekette idareyi eline almış ve hariçte çok takdir edilmeğe başlanmıştı.

Haziran sonunda Berlinde kendileriyle konuştuğum Alman Boya Tröstü direktörleri katî surette bu intibaı verdiler. Londrada da Romanya ile ticarî alış veriş imkânlarının takdiri artmakta bulunuyordu. Yeni bir Anglo - Romen klering itilâfı ve birçok seneler için ilk büyük (400.000) ton Romanya zahiresi satışı müzakereleri bunun bariz ve gözle görünür emareleri arasında idi.

Romanya için bu ilerliyen havayı, Münich'in gök gürlemesi gibi aksi sadası ihlâl etti. Yeni şerait altında emniyetle eski siyasete mi devam edilecek, yoksa bu nun esaslı surette yeniden tertip edilmesi mi lâzım geleceği hakkın de yeni bir kararsızlık gerginliği ortaya çıktı.

Romen iktısat a..., halis Romanyalı sıfatiyle tabiî İngiltere ile Almanyanın her ikisinin, gerek menfi gerek müsbet, bugün yaptıklarından ziyade Romanyanın refah ve terakkisine yardım edebilir fikrindedirler. Meselâ Büyük Britanya hususuna gelince, Bükreş Romanyanın bugünkünden büyük miktarda ve geniş çapta emteanın hem tabiî bir alıcısı ve hem de satıcısıdır fikrnde; binnetice Büyük Britanya taşan kasalarından hiç değilse **Türkiyeye son verilen 16 milyon İngiliz lirası miktarda bir kradi** ile geçen rejimden müdevver borç mütedavil para zorluklarının aksattığı ticaret tekerleklerini süratlendirebilir kanaatindedir.

Almanyaya gelince, Reich'e Balkan ticaret portakalını "çekirdeği ezilinceye kadar sıkmağa„ mecbur eden maddî ve harsî sokulmaların ikisi de geniş surette hesaptan hariç tutulduktan sonra, Romanyada nazilerin halis ticarî muameleler olması lâzım gelenlerden siyasî sermaye ve feth ve zafer elde etmeğe mütemayil oldukları fikri vardır. Nazi çeşnisi taşıyan Demir Muhafız Hareketinin (bilhassa bunun geniş yahudi aleyhtarlığının) son ortadan kaldırılması bu fikri gösterir. Almanyadan Romanyaya ithalâtın vakit vakit Almanyanın değişen ihtiyaçlarına uygun ve Romanyanın zararına olarak keyfî surette değiştirildiği de dermeyan edilebilir.

Millî çehreyi muhafaza

Mevcut bu hallere rağmen modern Romanyanın pratik düşünen liderlerinin bu müşkül zamanda sağlam, müvazeneli ve realist olacakları memuldür. Ecnebi tazyiki ve Romanyanın ayağını yorganına göre uzatmak ihtiyacı güzel takdir ediliyor; onun millî çehre ve rengi daima bu yolda muhafaza edildi. Romanyanın iş yapacak olduğu açık ve kapalı iktısat grupları liderleri sıfatiyle Büyük Britanya ile Almanya da bu nokai nazarın vaki geçmeden takdir edilmesi çok ziyade arzu edilir.

Romanya İngiliz alâkasının yoksuzluğundan kapalı Alman iktısadına girecek olursa, bu bizzarur zamanın gecikmesi ve bu iktısadın nihaî açılmasının ücretini arttırma demektir. Kapalı iktısat ve tekrar açılıncaya kadar dünya ticaretinin hakikî canlanması dünya geçinme seviyesinin yükselmesi gayri mümkündür.

Kral Karolün cesareti

Hal ve vaziyet bu merkezde bulunurken Kral Karolün İngiltereyi **ziyaret etmesinin bir nezaket mahiyetini taşımadığı aşikârdır.** Çünkü Kral Karol bugün Romanyanın çok katî hakikî hükümdar ve lideri, ve bu sebeple de Avrupada müsbet bir siyasî kuvvettir. Balkan işlerinin hiç bir cddî mevkiinin Kral Karolün gerek iktidar ve gerekse cesaretinden şüphesi yoktur.

Romanyanın bugün İngiliz dil katine pek âlâ değeri vardır. Hattâ Münich'de Mister Chamberlain ile Herr Hitler'in imzaladıkları müşterek beyanamenin ilk tecrübesi yapılabilirdi. Büyük Britanya ile Almanyanın ikisi de, pek başka ölçüde ve pek başka sebeplerden, Romanyanın refahında alâkadardırlar, ve Romanya bu iki memleketle ticaretini geniş surette arttırmaya hâheşkerdir.

Serbest Duygular

Okuyucularımızdan Aldığımız Yazı ve Şiirleri Neşrediyoruz.

Atatürk dünyaya öğretti ki Türk ölmez

10/11/938, saat 9 u 5 geçe dünya yerinden oynuyor. Beşer öksüz kalıyor. Tarih fakirleşiyor. Dünyada görülmedik bu muazzam hâdise karşısında işin derinliğini düşünmeden (Atatürk öldü) deniliyor.

Atatürk ölür mü hiç ? Ölüm faniler içindir. Ebediyetin bizatihi kendisi olan Türk'ün Atası nasıl ölürmüş?.. Akıl mevcut olan bir kafa buna inanabilir mi?.... Atatürk'ün kalbinde, beşerin kafasında lâyemut bir halde yaşıyor. Buna inanmamak Küfürdür. Bundan beşeriyeti, hele Atatürkü bağrından doğuran Türkü katiyetle tenzih ederim.

Bugün yalnız 18 milyon Türk değil, 100 milyon dünya Türkü onun ruh ve izi üzerinde secde ederek ona bağlılığını teyiden antlar içiyor, onun kurduğu içtimaî mezhebin hudut tanımıyan arızî setlerini yıkmış bir halde ve ruh birliği etrafında toplanıyor.

Türk, dünya milletlerinin özüdür. Ondan büyük ulus yoktur. O itibarla da Ata, dünyanın en büyüğü olmak hakkını tamaman kazanmıştır. Herkes biliyor ki kırk bin yıllık Türkün tarihinde bir kaç (Ergenekon) vardır. Fakat bunların içinde (1919) badiresi kadar fecaat ifade eden bir devreyi, bir ânı beşer tarihi dahi kaydetmemiştir. İşte böyle pek feci badireyi atlatarak en şerefli bir devlet kurmak dünyada hangi büyüğe nasip olmuştur? Dünyada 18, daha doğrusu 100 milyon Türkün Ataya ve eserine bağlandığı kadar hangi bir camia, eser yaratan banisine ve eserine bu kadar sevgi ile bağlanmıştır?

Bu suallere cevap verile bilir mi? Şüphesiz hayır değil mi? Onun için Atanın ceset itibarile bizden ayrılışından mana çıkararak sevinenler mevcut ise onlar bilsinler ki cihanda yeni bir tufanı Nuh zuhur etse yine 18 milyon Türkün yaşadığı ülke bu tufanın tesirinden uzak kalacaktır. Bunda şüphe dahi caiz değildir.

Biz Atatürk devrinde bizzat yaşadığımız için (hissî) düşünüyor diyenler bulunabilir. Meselâ şahsan ben 933 yılı daha millî hudutlar dışında yaşarken bir Linç edilme hâdisesi karşısında kaldım. Aleyhime uydurulan ve yaratılan bu canavarca tecavüz karşısında yaşadığım muhitte şahsiyetimi siyasileştirmek ve böylece bu fena akıbeti önlemeği düşünmek lâzımdı. Derhal Onuncu Cumhuriyet bayramı sabahı bulunduğum kasabanın postahanesinden şöyle bir telgraf çektim: (Ankara. Reisicumhur Mustafa Kemal. Onuncu Cümhuriyetinizi kutlular ve bilvesile en derin tazim ve sadakat duyguları ile yüksek huzurunuzda iğilirim. İmza: Rodop Türklerinden A. Refet.) Etrafa hemen şayi olacağını bildiğim bu haber karşısında hükûmet, şahsımı muhafaza için derhal tedbir almak mecburiyetini hissetti. Böylece hayat tehlikesinden kurtulmuş oldum. Bu hal tamamen gösteriyor ki Atanın şahsiyeti alemşümul bir mana taşıyor. İşte bu ve bu gibi haller saikası ile bu günkü Türk neslinin Hissî söylediğini bir ân için kabul etsek bile binlerle asırlık istikbalde bizim hissî denen düşüncemizi akıl ve şuuru ile teyid edecek ve böylece noktai nazarımızda haklı olduğumuzu isbat edecektir. Onun için diyorum ki bir daha ikinci bir (1919) felâketi Türkün başına gelmiyecektir. Çünkü Ata dünyaya şu dersi verdi: Türkü öldürmek, kanunu tabiatı tagyir kadar muhal bir keyfiyettir. Dünya tarihine bu nokta, silinmiyecek şekilde hâkkedilmiştir. Dünya müstakbel nesili bunu okudukça Türk dedi mi gayri ihtiyarî irkilecektir. İşte bu kat'î ve riyazî misaller gösteriyor ki ikinci bir Atatürkü tarih bundan sonra kaydedemiyecektir. Bu itibarla böyle büyüğün üzerine de şüphe yok ki güneş bir daha doğamıyacaktır.

Onun için ebedî istirahatgâhında en büyük bir kalb huzuru ile ebediyen uyu ey büyük Ata ..

Kurduğun şerefli, şanlı binanın zeynet ve ihtişamını artırmak için yetiştirdiğin en yürsek ve en kıymetli mimarın büyük İnönü'nün etrafında toplanan 18 milyon Türk senin izinden zerre kadar bir inhiraf vuku bulmaz şekilde yürüyor ve ebediyen de yürüyecektir. Sana tazim ve sadakatımızın ifadesi için dünya lügatlerinde, dillerinde kelime bulamıyorum. Bunun için en derin bir huşu ve huzu ile son söz olarak en büyük manâ taşıyan büyük (sükût) u kullanmak mecburiyetinde kalıyor ve böylece manevî huzurlarında duyduğum vecdü istiğrakın içinde honsuz tazimlerimle iğiliyorum.

Lüleburgaz:
Refet Rodoplu

ATAMIZA

Onu öldü diyorlar biz inanmıyoruz,
Bilinmez bir ateşle ta içten yanıyoruz.
Doğuda ve batıda yükselen büyük adı,
Denizlere, tarihe, göklere sığamadı.
O, bir altın güneştir güneş arza sığar mı?
Gök kübbeye güneşten başka bir şey doğar mı?
Cumhuriyeti kurdun bu eserin ne büyük,
Büyüklerin büyüğü altın güneş Atatürk. .
On yedi milyon Türkün büyüğü bütünüsün,
Karanlık gecelerin en aydınlık günüsün,
Ölmez bu Türk ulusu sen bağrında yaşarken,
Büyük küçük her kalbde bu alev yükselirken..
O sarsılmaz iraden ulu herşeyden ulu.
Gittiğimiz nurlu yol hep ışığınla dolu,
Bu yolda yürüyenler neye ulaşacaklar.
Evet Türk ulusunu göklerde bulacaklar..
Damarlarını yakan ateşli Türk kanile
Kalbimin en temiz sarsılmaz inanile.
Ölmedi, ölmiyecek diye haykırıyorum.
O sarı altın başı kalbimde buluyorum.

Erenköy Kız Lisesi Edebiyattan
Şükran BAKER

⁂ ⁂ ⁂

ULU ÖNDERİMİZ VE ONA İNANCIMIZ

Olsaydı cihan harbi Ulu Önderimiz vardı
Sarsaydı düşman hep yurdu Atatürkümüz va
Kopsaydı mihveri arzın koca dâhimiz vardı.
Düzeltirdi billah bütün kâinatı, arzı

Düşseydi hep yıldızar yere kürrenin üstünden
Yıldızdan daha parlak yeşil gözleri vardı.
İnseydi güneş toprağa kopup göğün üstünden
Işıtırdı billâh bütün kâinatı, arzı

Öksüz kaldık hepimiz o Ulu Atamız gitti
Nursuz kadık artık o yeşil gözleri de söndü
Kararadı ışığımız altın saçları da soldu
Girerek o kalbimize imanımızı sardı

Artık tesellimiz ancak onun İsmetidir
Kurdukları devlet devletlerin en ekberidir
Cumhuriyet Atamızın mirası âzamadır
Kurdutları devlet devletlerin en ekberid

Perihan SUN

⁂ ⁂ ⁂

Babamız giderken

Nihayet geldi mi o zalim gün de
Daha ona doymadık ne acele
Biz dayanamıyoruz senin gitmene
Babamız bizi öksüz bırakıyor

★

Son defa önümüzden geçerken sen
Bizi kendine sarmış sürüklerken
Nereye gidiyorsun böyle erken
Bütün şehir ağlıyor kan ağlıyor

★

Bak koca Türk Yavuzla kucaklaştı
İşte deniz yavaş yavaş karıştı
Göz görmüyor göz yaşları taşmıştı
Ebedî yatağına yaklaşıyor

İstanbul erkek lisesi
726 Numara
Mehmet İlhan KARAKURT

Atamın Yıldızı

En siyah pençe ey kara tali
Lâyık mıydı beşerin timsali

Bu kadar belliyenlerin varken
Onu almak reva mı erkenden?.

Ah Atam! Alevden bayrak açtın
Bununla beşere nurlar saçtın.

Tabuttan çıkardığın vatanın
Seni ona nasıl kor amanın

Kalbimde açan siyah bir gonce
Samıyacaktır bütüln ömrünce

Seni rüyamda gördüm dün gece
Evet düngece kâbustu bence

Her gece düşünürüm ben seni
Okumadan yatamam hitabeni

Yurdumun göğüne bakıyordum
Bulutlardan bir haykırış duydum

Bir yıldız geldi ayın önüne
Derken gökyüzü girdi al renge

Bayrağımız göğü kaplamıştı
Birdenbire gözlerim kapıldı

İlâhî bakışlarına senin
Gençliğe hitabeni söyledim

Sonra bir haykırış işittim
Birden seni yine kaybettim.

Rüyamda bile tabiat seni
Kıskanarak çabucak gizledi

Ey tabutuna sığmıyan Atam
Milletine doymuyan Atam

Göğe çıkardığın Türk yıldızı
Bırakmıyacak verdiğin hızı

Hukuk fakültsinden
Ömer KÖPRÜLÜ

Atamızın Canazesi Kaldırıldı

Ankarada Yapılan Muazzam Cenaze Merasimi Çok Hazin ve Matemli Hava İçinde Geçti

Ankarada yapılan merasimde : Halk Büyük Atalarına son ihtiram ziyaretini yapıyorlar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

hürmetle iğiliyorlar. Keskin defne ve çam kokuları içinde, çiçeklerle ve yeşilliklerle çevrilen bu dekor, büyük Atanın atlas bir bayrakla örtülen naaşından heybet veren ihtişam almış gibi vakur.

Saat yedi buçuk, memleketlerini temsil eden asker ve diplomat heyetleri birer birer geliyorlar, katafalkın önünde duruyorlar, selâmlıyorlar, matemli bir eda ile, Ankara palasın merdivenlerine çıkıyorlar.. Bu ihtiram jestlerinde, Türkün Büyük Dâhisine karşı bütün bir dünyanın sempati ve hayranlık ifadesi var...

Saat 8 de Ankarapalasın büyük salonu bir mahşer manzarası arzediyor: Dünya milletlerinden pek çoğunun rengarenk üniformaları göze çarpıyor. Birçok gruplar var ve yavaş yavaş konuşanlar arasında hemen dünyanın bütün lisanlarına tesadüf ediliyor.

Dokuzda, tek tük mebuslar ve Generaller de gelmeğe başladılar.. Katafalkın sağındaki geçitten Meclis binasına gidiyor ve orada toplanıyorlar. Hepsi Atayı selâmladılar. Gözlerinde bir kızıllık ve matem yorgunluğu var.

Gözün alabildiği sahada müteferrik hareketlerden başka ne bir kımıldama ve ne bir gürültü yok. Şehrin hattâ nefes alışında bile ses çıkarmaktan kaçınan bir ifade var. Herkes, yerine, saydığının uykusunu ihlâl etmemek ister gibi sessiz adımlarla gidiyor.

Dokuz buçukta Atatürk ülkesinin her bucağından gelen vilâyetler mümessilleri katafalkın önüne geldiler, iğildiler ve sol tarafta yer aldılar. Biraz sonra da B. M. Meclisi azaları gözüktü. Onlar da Atayı selâmladılar ve sağda durdular.

9.35 de Orgeneral Fahrettin Altay Ulus meydanında toplanan ecnebi kıtaları teftiş etti. Bulgar kıtası Orgeneralin önünde bir selâm geçidi yaptı..

9.40 da Riyaseticumhur orkestrası gözüktü. Arkasından Atatürkü taşıyacak top arabası geldi. Arabanın önünde beyaz halatları çeken 100 er var. Arkasında da yine beyaz halatları tutan 50 kadar er sayılabiliyor.

Katafalkın etrafında ihtiram nöbetini bekliyenler son defa değişti. Nöbet bekliyen subaylar, büyük üniformalarını giymiş dört Generale mevkilerini terkettiler ve Atatürkü son defa kılıçları ile selâmlıyarak çekildiler.

Saat 9.50. Büyük kurtarıcının naşını top arabasına nakletmek için hazırlıklar başladı. Yaverler katafalkın üstündeki atlas bayrağı kaldırdılar Tabutu arabaya kadar götürecek 12 Kamutay azası iki tarafta altışar olarak dizildiler.

Tabut bir an içinde ellerin üstünde görüldü. Büyük ve ölmez Şefi bu son seyahatinde baş üzerinde taşıyarak tarihî vazifeyi yapmak onun kendi eseri olan Büyük Millet Meclisine ve onun muhterem mümessillerine düşüyordu. İşte Meclisin temsil heyeti: Naşit Uluğ (Kütahya), Mehmet Somer (Kütahya), Eyüp Danişoğlu (Trabzon), Kenan Ural (Manisa), Hasan Âlî Yücel (İzmir), Hikmet Işık (Erzincan), Hilmi (Mardin), Zühtü Akın (Kırklareli), Galip Pekel (Tokat), Hamdi (İstanbul), Osman (Manisa), Atıf Bayındır (İstanbul),

İşte tabut bu suretle top arabası na götürüldü ve yetleştirildi. Bu sırada Ankarapalasta toplanmış bulunan ecnebi devletler mümessilleri de yer almış bulunuyorlardı.

Onu on geçe top arabasının önünden ihtiram geçidi başladı. En önde mızraklı süvariler geçtiler. Subaylar kılıçlariyle Atayı selâmlıyorlar, mızrakları aşağıya çevrilmiş erler, kafaları büyük Başbuğlarına dönük, vakur bir hüzün içinde geçiyorlardı. Onları önde sancaklarile topçular ve Muhafız alayı takip etti.

Genç harbiyeliler Atalarının önünden metin, fakat hüzünle sararmış bir yüzle geçtiler. Yarının subaylarında, şanlı orduyu zaferden zafere koşturan büyük Başkumandanın içten duyulmuş matemi sarih bir ifade halinde okunuyordu.

10.35 de ecnebi devletlerin gönderdikleri ihtiram kıtalarının geçişi başladı. Türkün kuvvetini, Türkün faziletini bütün bir cihana tanıtarak, yarattığı esere medenî dünyada yer ayırtan Büyük Şefe son hürmeti ifaya koşanlar, Atatürkü bayraklariyle ve kılıçlariyle selâmladılar.

Kıtaların ilerisinde giden kumandanlar kılıçlariyle Atatürkü selâmlıyorlar ve her milletin bayrağı top arabasının hizasına geldiği zaman iğiliyordu.

En önde alfabe tertibiyle Almanlar geçtiler. Önlerinde bir bahriye bandosu gidiyor. bir deniz kıtası, sert ve muntazam adımlarla onları takibediyordu. Arkalarından Bulgarlar geçtiler. Siyah bir kılıf içinde sarılı duran sancakları Atatürkün önünde hürmetle iğildi ve geçti.

Bulgarlardan sonra Fransız denizcileri geçti. Bölükler top arabasının önünden geçerken her bölüğün subayı kumanda veriyor ve başlar hep birden Büyük ölüye çevriliyordu.

Onları müteakip Büyük Britanya kıtalarının önünde giden bando gözüktü. Arkadan deniz kıtası, daha geriden bir piyade kıtası,.. onlar da, Fransızlar gibi, bayrakla ve başlarını çevirerek selâmladılar.

Yunanlılar, bir piyade ve bir deniz kıtasiyle, bayrakları ve kılıçlariyle Atatürkü selâmladılar. İran kı

(Sonu 7 nci sayfamızda)

Cumhur Başkanımız İsmet İnönü ve vekiller Ankara istasyonunda cenaze trenini bekliyorlar

Atamızın ebediyen ölmiyecek olan Altı Umdesi ve muhafazaları

Ideâl Kadın

— 3 —

"İşte anlatacağım hâdise:

"Paristen ayrıldığımızdan az bir zaman sonra idi. Son konuşmamızı herhalde hatırlarsınız, çünkü vaziyetim üzerinizde iyi bir tesir yapmamıştı. Bunu biliyordum. Saadetim hakkında sorduğunuz suallere cevap vermemiştim. Bunun sebebi vardı: Dünyanın en bedbaht insanı idim. Bir sene müddetle zevk peşinde koşmam, kendi kendimden nefret etmeme saik olmuştu. Hastalıktan, yalnızlıktan bitmiş, hayattan ümidimi kesmiştim. Uzun zamanlardanberi, boyuna bahsettiğiniz ideal kadına rastlamağı artık ümit etmiyordum. Çünkü her günkü geçirdiğim hayatla ve rastladığım kimselerle, hayalimdeki şekli mukayese ettikçe bunların arasında büyük bir uçurumun açıldığını görüyordum.

"Yalnız Veder bilirsiniz ki ben büyük bir artisttim ve tasavvur ettiğim gibi ideal bir tipe rastlamam hassasiyetimin yardımiyle güzel eserler vücude getirbilmeme imkân hazırlıyabilecekti.

"Size birçok kereler söylemiştim: "Sanatımın vücuda getirebileceği kadın hakikat olsaydı, dünyanın en mesut adamı olacağım, çünkü en güzel kadın benim olacaktı.,,

Bunları söylerken acaba çok mugurulu idim, yoksa sanat ve hislerimin kıymetinde aldanıyor muydum?

Her ne ise, bir akşam her zamankinden fazla yorgun evime dönüyordum. Dans, içki, tiyatro her şey üzerimde acı bir tesir bırakıyordu. Başım ateş içinde yanıyordu. Bu yalnız geçen hayatımdan bıkarak; "Hayalimde yaşadığım gibi haline getirebilir,, diye bağırdım.

Dar sokaklardan ihtiyatla ilerliyen şoförüm, belki kendisine bir şeyler söylüyorum zannile başını çevirdi. Camın arkasından yüzünü tamyamadım. Yalnız küçük bir kır sakal ile kalın kaşlar altına gömülmüş iki göz gördüm. Buna şaşmamıştım. Şoförüm bazan hastalandığı vakitler yerine başkasını gönderirdi.

Eve kadar başka bir şey söylemedim. Arabadan ininceye kadar küçücük sakallı adamı unutmuştum. Merdivenleri çıkarken onun da beni takip etiğini farkettim. Geriye döndüm ve:

— Nereye gidiyorsunuz, diye sordum.

Yanıma yaklaşarak:

— Affedersiniz, dedi. Atölyenize gittiğinizi biliyorum. Ben, sanat için hayatımı feda edecek bir adamım ve sizin eserlerinizi çok takdir ediyorum. Siz büyük bir ressamsınız.

Sesi tavana çarparak garip bir ton alıyordu. Elektrik ziyası altından, bu garip şahsı tetkika başladım. Şoför kasketini çıkarmıştı. Ve açık mantosu altında, gümüş düğmeli siyah ipekten bir kostüm görünüyordu. O zaman, uyanık olduğumdan emindim. Buna rağmen gözlerimi oğuşturdum. Alkol, yorgunluk, nevrasteni belki zihnimde bir operet veya karnaval şahsiyeti ni uyandırıyordu. Lâkırdıya başlıyacağım sırada elini uzattı.

— Biliyorum, dedi, bir artistin yanına bu şekilde girmek doğru bir şey değildir. Fakat birazdan size söyliyeceğim ve memnun olacağınız bir gaye takip ediyorum.

Esrarlı bir vaziyetin cazibesi, gece yarısı yapılan bu muhaverenin acayipliği ve bilhassa bu küçük adamın telkin kuvveti, onu dışarı atmak fikrinden beni caydırdı. Her şey, dışarıda esmiye başlıyan kuvvetli rüzgâr bile beni bu garip sergüzeşte devama sürüklüyordu.

Atölyede garip misafirim mantosunu çıkardı, kasketini bir koltuğa attı ve sağ gözüne bir monokl takarak eserlerimi tetkika koyuldu. Geriye, ileriye gidip gelerek:

— Güzel, mükemmel, ne güzel yarabbim, doğrusu... diyerek kendi kendine konuşuyordu.

Çıplak bir kadın resmi önünde uzun müddet durdu. Geriye çekildi, sonra yüzü tabloya değecek derecede yaklaştı. Bu müddet zarfında, bu kadar bir yüzsüzlükten ve bu adamın şahsiyetinden şaşırmış kalmış bir vaziyette idim.

Birdenbire, zoraki misafirim bana dönerek:

— Sizi daha fazla yormak istemem. Zaten münasebetsiz bir zamanda geldim, dedi. Şimdi ziyaretimin sebebine geleyim.

Zayıf bacaklarını biribiri üzerine atarak Kunduralarının gümüşten düğmelerini göstererek sözüne devam etti:

— Mösyö Rişard Kerd isminizi devrinizin ressamları arasında birinci mevkie koyan sanatınız, sarfettiğiniz gayret ve gösterdiğiniz deha ile mütenasip olarak sizi tatmin edecek bir vaziyet ortaya çıkarmıyor. Sözünü kesmek üzere idim ki beni durdurdu:

— Rica ederim müsaade ediniz. Fikrimi açıkça söyliyeyim. Lâkırdılarım size manasız gelse bile, sonunu bekleyiniz. Benim nazarımda, tabiî ile mükemmel olan şey birdir.

Bunu dinledikten sonra cebinden bir altın tabaka çıkardı, sigarasını yaktıktan sonra ağır ağır devam etti:

— Size tamamiyle aklım başımde olduğunu ispat için söyliyeyim ki zihninizden geçen şeylerin hiç birisi bana yabancı değildir.

Ve üzerine düşen sigara külünü silktikten sonra:

— M. Rişard Kerd, hayatınızın her dakikasında, tahayyül ettiğiniz ideal mahlûku yaratamadığınızı görerek ıstırap içindesiniz dedi. Artist kabiliyetiniz ve sanatın bez üzerine çıkaracağı tam kadın tipini görmek istiyorsunuz. Bunun üzerinde ayni fikirdeyim değil mi?

Şaşkınlıkla, ancak:

— Evet, doğru diyebildim.

Artık gülmüyordum. Karşımda fevkalbeşer bir mahlûk duruyordu. Bu muhakkaktı. Zihnimden geçen şeyleri aynen tekrar eden böyle bir adamın kudretinden nasıl şüphe edebilirdim.

— Eğer isterseniz, bu arzunuzu tahakkuk ettirmek imkânını size verebilirim. Diyerek ayağa kalktı.

Ve küçücük göğsünü kabarttı.

— Siz mi?

Bu sefer benimle alay ediyor sandım. Fakat, derhal biraz evvel söylediklerini hatırlıyarak söylediği şeyleri yapabileceği kanaatine geldim.

— Fakat nasıl olur? Siz hakikaten bunu yapabilir misiniz? diye sordum...

— Bakınız, dedi. Size bir tecrübe yapabilmek imkânını vereceğim. Mademki sanatınızdaki mehâretinize çok emniyetiniz var. Sabah güneş doğmadan bitireceğiniz ve tahayyül ettiğiniğ en güzel, en masum bir kadın resmi yapınız. Bunda muvaffak olmak için bütün sanatınızı gösteriniz. O vakit ilk horoz ötüşünde resmini yaptığınız kadın karşınızda odacak ve yanınızda yaşıyacaktır.

En gizli isteklerime bu kadar uyan bir teklif karşısında o derece şaşırdım ki bunun adimülimkân olabileceğine bir lâhza düşünmedim.

Hudutsuz bir neşe ve sevinç içerisinde yabancı misafirin üzerine âdeta hücum ederek, buz gibi ellerini sıktım ve:

— Siz bunu yapabilirsiniz, size karşı minnetimi nasıl izhar edebilirim, dedim.

— Sizden hiç bir şey, hattâ bir teşekkür bile beklemiyorum. Çünkü benim için imkânsız hemen hemen bir şey yoktur. Yalnız istediğim bir şey var. O da kâğıt üzerinde yaratacağınız kadını kabul etmektir.

— Hay hay, bunu size bütün kalbimle temin edebilirim.

— İhtiyar, cevap vermeden koltuğa yürüdü, pardesüsünü giydi, şapkasını başına koyarak kapıyı açtı. Gözlerim faltaşı gibi açılmış, şaşkın bir halde ona bakıyordum. Çıkmadan evvel bir defa daha:

— M. Kerd, ilk horoz ötüşünde kaleminizi bırakacaksınız ve vadinizi unutmayınız, dedi. **(Sonu var)**

Serbes Duygular

ATATÜRK İçin

Ey ölmüş Türke yoktan ruh veren
İlâhi kudretinle sevindiren
Ne büyük bir dâhi imişsin ki
Kürrei arzı secde ettiren

★

Geçtin başa ettiğin ahdınla
Harikalar yarattın aklınla
Cihan titriyordu heybetinden
Yaşıyorduk senin varlığınla

★

Ferah veriyordun gönlümüze
Kuvvet veriyordun süngümüze
Bir baba gibi yüksek hissinle
Düşüyordun bizim önümüze

★

Sen bize güneşten nurlu idin
Yetişin imdada hızım mıydın
Esaretten refaha çıkaran
Bu yavrularının kurbanıydın

★

Kapadın ebedî gözlerini
Dinliyeceğiz emirlerini
Bıraktın gittin nur yüzlü Gazi
Yetim kalan şu öksüzlerini

★

Gözlerin ufuklara dalınca
Cihan senin adını anınca
Titriyordun ey Ulu Önder
Düşmana şimşek gibi bakınca

★

Şu dünya hayran kalmıştı sana
Doyamadık bizler kana kana
Senin sonsuz azimkârlığına
Anlatıyorlar hep yana yana

★

Mestettin ruhunla efkârınla
Adaletli, yüksek vicdanınla
Ne mutlu gözlerini kapadın
Necip, pâk ve temiz imanınla

★

Nurlu yüzüne periler konsun
Makberine de huriler dolsun
Şu mübarek ismini anmıyan
Sanır mısın ki bir Türk bulunsun

★

Matem içinde inliyoruz
Ruhuna fatiha sunuyoruz
Yavuz, ey Fahitler içinize
Bir Türk meleği gönderiyoruz

★

Cihan tutuştu bugün yanıyor
Herkesler hıçkırarak ağlıyor
Cennete gitmen için milletin
Açtı el, Allaha da yalvarıyor

★

Tuttuğun yolu güdeceğiz
Ruhuna azap vermiyeceğiz
Bıraktığın şu cumhuriyeti
Kimseye teslim etmiyeceğiz

★

And ettik sözünü tutacağız
Allahımıza yalvaracağız
Aziz ruhun müsterih olsun ki
Mahşere kadar ağlıyacağız

★

Biruh cismine cihan üşmüştür
Şu dakikada kalpler sönmüştür
Bunu böyle bil ki ölümünle
Dünya öksüz ve fakir düşmüştür.

★

Ne idi o günler ne zamanlar
Bulamıyoruz yazacak kelâmlar
Karıştın şehitlerin içine
Sana sonsuz dua, fatihalar

Şeftren Salâhattin

Çifte kumrular

YAZAN : DÂNİŞ REMZİ KOROK — Millî Roman: 22

Biter bitmez de kapı açılıp Ayten dışarıya çıkıvermişti. Gülteni orada ağlar görünce pek şaşırdı:

— Siz burada... Fakat ağlıyorsunuz da... Neyiniz var?..

Koluna girerek Gülteni odasına aldı. Gülten sade bir göz yaşı sağnağı içinde idi. Sanki bayılacak kadar bitkin bir hal taşıyordu. Hemen bir koltuğa yerleştikten sonra... Koşup bir bardak su getirerek içirdi. Biraz açılır gibi olan Gülten... Sessiz mecalsiz bir halde teşekkür etti:

— Ah!... Teşekkür ederim... Bir şeyim yok... Telâş etmeyin... Üzmeyiniz kendinizi...

Ayten Gültene güle güle bakarak müşfik bir anne haliyle kendi karyolasını göstererek:

— Hayır, hayır... Şimdi size bakalım.. Rica ederim. Şöyle biraz uzanmaz mısınız?...

Gülten mahcubiyetle ve teessürle reddetti:

— Teşekkür ederim... Yalnız koltukta daha rahat oturabilir miyim?

— Bir yastık vereyim mi arkanıza?....

Ve hemen elindeki bardağı bırakıp koşarak karyolasından bir ufak yastık getirdi, Gültenin arkasına bıraktı. Bütün bu hallere gülümsemiye çalışan Gülten-

— Çok teşekkür ederim, diyordu... Çok rahat ettim doğrusu...

Ayten onun yanına sokuluy başını okşıyarak gülümsüyordu:

— Artık geçti... Bir şeyiniz kalmadı ya?...

— Emin olunuz...

Ayten hemen yanı başına bir iskemle alıp oturarak:

— Öyle ise şimdi safa geldiniz, diyebilirim artık...

— Teşekkür ederim... Safa, sıhhat... Ve istirahat buldum odanızda Ayten hanım!...

— Fakat ne zaman oldu bu haliniz?...

— Demin şurada kapınızın önünde. Dairenizin kapısını açık bulduma girdim.. Tam size haber ve receğim sırada şarkınıza başladınız...

— A... Evet!... Ekseriya... Çalışma saatlerimden, sonra böyle söylerinim kendi kendime.

— Ne tatlı, ne tesirli bir sesiniz var Ayten hanım!... Onu bozmamak için sizin kapıyı vurmadım. Ve ora cıkta dinledim. Fakat bana öyle tesir etti ki...

— Dokundu mu size?... Hayret ettim doğrusu. Bu ses öyle bir tesire sahip olsun!....

Gülten ciddî bir şekilde:

— Evet ciddî söylüyorum. Hem çok tesir etti. Çünkü... Zaten pek hazır tarafımdı... Size karşı o kadar mahcubum ki... Hem çok zaman böyle içli şarkılar söylemenize ben sebebiyet verdiğim için azabım da vicdanımdan geliyordu. Başladım ağlamağa... Bilseniz bunlar, bu göz yaşları... İstiğfar içindir... Sizin affınız için...

Ayten hayretle dinlediği bu sözların neticesi bütün bütün kendini şaşırtarak:

— Anlıyamadım efendim!... dedi.

Gülten yine yavaş yavaş teessüre kapılarak titriyen sesiyle anlatmağa çalışıyordu:

— O şarkınız... Ah o şarkınız Ayten hanım!... Gönlünüzden kopmuş gibiydi. İçinizin ağladığını hissediyor ve buna ben sebep olduğum için...

Birden yine ağlamağa başladı. Ayten hemen yerinden kalkarak ona doğru eğidi. Onu susturmak için okşamalarına ve müşfik hareketlerine Gülten daima mâni olarak susmasını işaret ediyor.. Göz yaşları arasında devam eden sözlerini... Aytenin oracıkta koltuğun iki kenarına yaslanmış olarak... Rikkat ve acı ile dinlemesini kesmemesini yalvarıyordu:

— Evet Ayten hanım... Sebep ben olduğum için kendi kendime levm ettim, lânet ettim. Her şeyi söylemeyi, af talep etmeyi bir vicdan borcu bildim. Ah... Beni affediniz. Yalvarım size beni affediniz.

Birdenbire Aytenin ellerine sarılıp onları öpe öpe dilediği affları tekrarlıyor ve üstüste:

— Söyleyin beni affediyor musunuz?... diye soruyordu.

Ayten hayretinden kendini Gültene bırakmış gibiydi.. Hemen hemen kucak kucağa ayni koltuğa oturmuşlardı. İkisi de biribirini okşıyarak ve ikisi de gözleri yaşlanarak dertleşiyorlardı sanki:

— İyi ama güzel kardeşim!... Ben bir şey anlamıyorum ki...

— Nasıl güzel kardeşim mi?.. Bana mı diyorsunuz. Halbuki ben size en büyük fenalıkları yaptım.

Ayten müşfik bir gülüşle onu okşıyarak:

— Ne fenalığınız olabilirdi ki?.. Kendinize iftira ediyorsunuz...

— Beni affedecek misiniz?...

— Ettim bile.. Mademki istiyorsunuz... Ben de böyle söyliyeyim bari...

Gülten Ayteni sarılıp öperek:

— Ama affedin, darılmayın bana Ayten hanım!.. Ben size ait bir mektupla bir davetiyeyi yırttım ve postaya vermedim...

Ayten gayri ihtiyarî Gültenin kucağından kalkarak sükûnetle, fakat acı bir sesle sordu:

— Nasıl bu buluşma imkânını da siz mi mahvettiniz?..

Gülten başını önüne eğerek her türlü tekdire razı bir tevekkülle:

— Evet ben ettim. Fakat affını istirhama geldim.

— Ne maksatla bunu yaptınız?

— Sizi kıskanmıştım Ayten hanım!... Beni mazur görünüz... Yalvarırım size!...

Ayten gülerek yine Gültenin hemen yanına oturdu ve onu okşıyarak:

(Sonu var)

KATİL ARANIYOR ? KİM ÖLDÜRDÜ ?

YENİ SABAHIN POLİS ROMANI

16 Çeviren: R. SAGAY

IX

Genç kız taksiye binerken Kalderon klübünün adresini verdi. Onda ne istediğini bilen ve hedefi ne şaşmadan giden bir kimsenin tavrı vardı. Otomobil henüz hareket etmişti ki, kız çantasını açtı, iki dolar çıkararak uzattı.

— Taksi ücretini vermek için.

Fakat Den parayı itti:

— Rica ederim...

Kız canı sıkılmış bir vaziyetle:

— Budalalık etmeyiniz, diye ısrar etti.

Den gülüyordu:

— Doğrusu talim varmış. Sizin gibi bir rehberle Nevyorku gezmek ne büyük bir saadet!

— Fakat benim yüzümden para sarfedeceksiniz? Beraber gelmeği ben teklif ettim, parayı ben vereceğim.

Bu sözler hiddetle söylenmişti.

Den yine gülerek cevap verdi:

— Bilâkis ben vereceğim. Bir genç kızı dans etmeğe götürürken masrafı ben ederim.

Kız kendisine doğru döndü ve gayet soğuk bir tavırla:

— Ben dans etmek için gitmiyorum, dedi. Birisini görmem lâzım. O kadar. Bu adamla biraz konuştuktan sonra derhal evime döneceğim.

Den omuzlarını silkti ve mırıldandı:

— Söylediklerim şaka etmek içindi.

Cevap alamadı. Fakat paranın çantaya konulduğunu gördü.

Rastgeldiği insanları muhtelif tiplere ayırmak, bir polis hafiyesinin aşağı yukarı insiyakî bir temayülüdür. Den yeni tanıştığı bu kızı derhal muayyen bir sınıfa koymuştu: Kibar âlemine mensup bir kimse idi. Fakat vapurda kızın gözlerinde görmüş olduğu korku ifadesi, taracada yanaklarından yuvarlanan göz yaşları neyi gösteriyordu? Mike gibi bir yerde ne yapıyordu, niçin gelmişti? Otomobil süratle giderken Den bunları düşünüyordu. Şüphesiz ki yeşil masalar, en kapalı ailelerin efradını bile çekip alabilirdi. Fakat bu seciyede ve bu yaşta genç kızları asla. Ancak azamî yirmi, yirmi bir yaş veriyordu. Görünüşe nazaran da ailesinin içtimaî vaziyeti aşağı olmaması lâzımdı. Hal ve tavrı bir sergüzeşt kadınının hal ve tavrı değildi. Fakat üzerinden akan sıkıntı ve endişe eseri nereden geliyordu? Görmek için o kadar acele ettiği meçhul adam kimdi? İçinde bulunduğu sinirli ve asabî haller, herhalde müşkül bir iş için olduğunu gösteriyordu. Bir aşk meselesi, belki evli bir adamla biçimsiz bir münasebet...

Den içini çekti. Böyle bir şey varsa ne yazık dedi!

Taksi, karanlık, havasız, bir sokakta durmuştu. Bir kapının üzerinde bulunan elektrikli ilân, büyük harflerle Kaldeon klübün burası olduğunu haber veriyordu. Üniformalı bir kapıcı arabanın kapısını açmak için koştu, Den etrafına bakındı. Üçüncü derecede bir eğlence yeri idi. Burada, hırsızlık, şantaj, fena hareketlerin tabiî bir şey telâkki edildiği muhakkak gibi idi.

(Sonu var)

Atamızın Cenazesi Kaldırıldı

Ankarada Yapılan Muazzam Cenaze Merasimi Çok Hazin Oldu

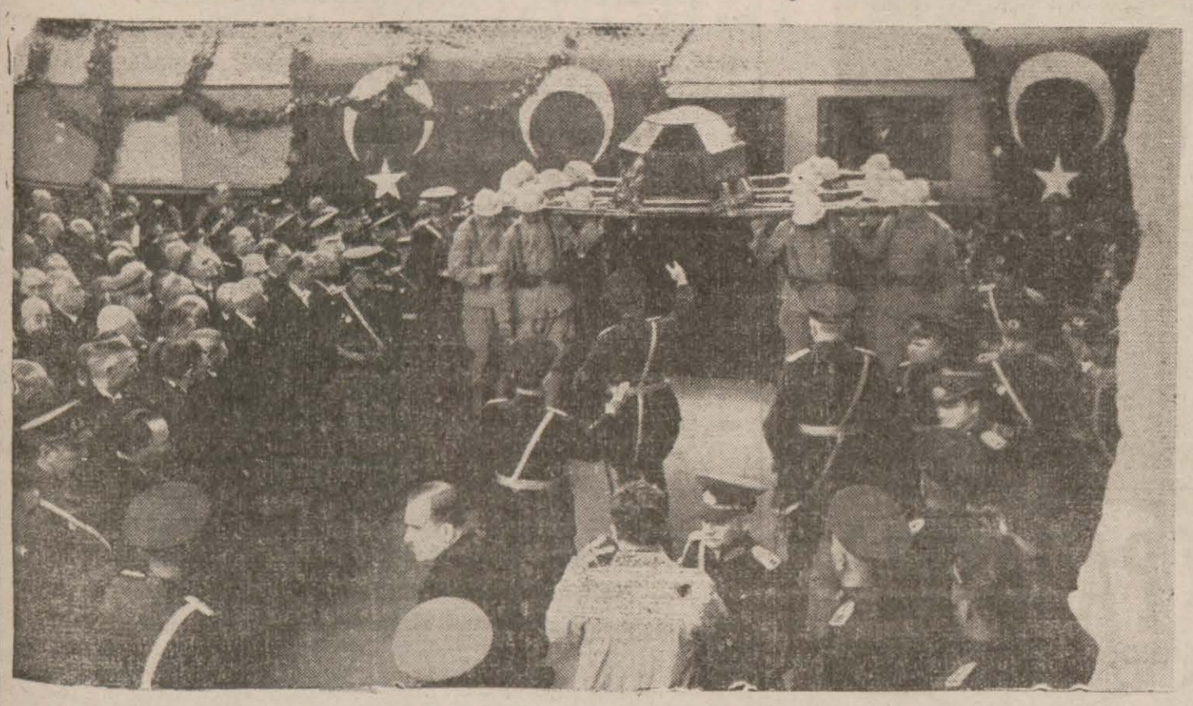

Ölmez Atamızın cenazeleri Ankara istasyonnnda büyük ihtiramla tirenden indirilirken

(Baştarafı 5 inci sayfada)

tası da intizam ve hürmetle geçti. Atatürkü bayraklarla ve kılıçlarile selâmladı. Rumenler bir deniz kıtasile temsil ediliyorlardı. Onlar da bayraklariyle Büyük ölüyü selâmladılar..

Sovyetler Birliğini temsil eden kıta da denizcilerden mürekkepti.. Onlar da ileri doğru uzattıkları sün gülere Atatürke hürmetlerini eda ettiler. En geride Yugoslav kıtası vardı ve bayraklarını eğerek naaşı selâmladılar.

Misafirlerin geçişi bittikten son ra bir deniz kıtamız sert adımlarla geçti.

Saat 9.40.. Bir kumandayı müteakip Büyük ölüyü hâmil bulunan top arabası ağır ağır hareket etti. Bu sırada uzaktan top sesleri aksediyor

Geniş caddede bir ses yok, ne bir nefes ne bir hıçkırık. Bu hareket sükûtu içinde top arabasının kumları ezerken çıkardığı hışırtıların dan yalnız Riyaseticumhur bandosunun ağır ağır çaldığı Şöpenin ma tem havası göklere yükseliyor.. .

Top arabasının arkasında Ata türkün kız kardeşleri Bayan Makbule ve zevci geliyor. Bayan Makbule baştan aşağı siyahlar giyinmiş, derin bir hüznün manasını taşıyan etvarında milletin acısına intibak eden bir ifade var.

Arkada Riyaseticumhur kâtibi umumîsi Hasan Rıza, Başyaver Celâl ve yaverler ve on adım daha geride Reisicumhur İnönü yürüyorlar.. Büyük Şefin matemini İnönünün derin bir ıstırapla gerilen yüzlerinde beşerî ıstırapların her nevine karşı, kederi yenmeğe muktedir insanlarda görülebilen bir enerji ve tahammül var.

Biraz arkasında Başvekil Celâl Bayar mahzun adımlarla ilerliyor. Kısa bir fasıla, ve misafir heyet reisleri, delegeler ve sefirler: Afganistan, Arnavutluk, Almanya, Belçika, Bulgaristan, Çin, Danimarka, Mısır, İspanya, Estonya, Amerika, Finlandiya, Fransa, İngiltere, Yunanistan, Macaristan, Irak, İran, İtalya, Japonya, Letonya, Litvanya, Norveç, Holanda, Polonya, Rumanya, İsveç, İsviçre, Suriye, Çekoslovakya, Sovyetler Birliği, Yugoslavya bu kalabalık heyetler içinde temsil ediliyorlar. Ayrıca Milletler Cemiyetinin, Fransız Suriye mandaidaresinin, düyunu umumiyenin mümessilleri de var.

Büyük üniformalarını giymiş bu heyetlerin matemli bir ihtişam arzeden kadrosu içinde şayanı dikkat simalar göze çarpmaktadır:

İşte Şah Veli Han.. Dost Yunanistanın Başvekili Ekselâns Metaksas.. Sevimli Diplomat von Neurath, Türk dostu Arraut, Potemkin.. hüzünü yüzünün ifadesinden okunan Baron Aloisi.. Amiral Pound. General Nediç, General Teodoresco, General Nahçevan, General Panof, General Daskalof yanyana yürüyorlar. Arnavutluk adliye nazırı B. Şatlu başını önüne iğmiş, mahzun adımlarla yürüyor. General Domestika, General List, General Hutzinger, Amiral Yumoşev, General Buskay, General Keller, Albay Kollet bir sıra halindeler. Kalabalık arasında Emir Adil Aslan, Milletler Cemiyetinin mümessilleri Valters, Agnides Bay Ekrem de göze çarpıyorlar... Bunların hepsini ayrı ayrı yazmak maddeten kabil değil, zaten ajans heyetlerin tam teşekkülünü evvelce bildirmiştir.

Misafir delegelerini Kamutay azaları takip ediyor. Ön safta Kamutay Başkanı Abdülhalik Renda ve Vekiller var, hepsi, tarif edilmiyecek derecede derin bir hüzün için de, yavaş adımlarla ve kitle halinde ilerliyorlar.

Atatürkün tabutu müzye gelinciye kadar bütün güzergâh boyunca birikmiş olan ve acıdan ıstıraptan yuğurulmuş olan ve sessizce inliyen halk kütlelerinin arasından geçti. Ve tabut saflar önünden ağır ağır uzaklaştıkça geride kalan halk yığınları daha sıklaşarak tek bir vücut halinde Büyük Atasına son vedaını yapmakta idi:

Şefin tabutu, kendisine son ihtiramı ifa için saf tutmuş Türk ve ecnebi kıtaatının arasından geçerek orada, Etnoğrafi müzesinde hazırlanan muvakkat istirahatgâhının önüne geldiği zaman, cenaze alayının arzettiği manzara çok ulvî ve son derecede muhteşem oldu. Fakat buraya herkesin, Büyük Şefle, Atasına, son vedaını yapacağı noktaya gelmiş bulunuyorduk. Millet Meclisi önündeki katafalktan buraya gelinciye kadar yekpare bir granit parçası halinde kahraman Başbuğlarının tabutunun bulunduğu top arabasını çeken erler halkevi ile müzenin arasında durduğu zaman ona, günlerdenberi refakat etmekte olan silâh arkadaşları tabuta karşı cephe aldılar ve selâm verdiler. Bu anda gözlerimize halkevinin müzeye nazır cephesindeki balkonda, Mareşal Bırdvoodun teessüründen takallûs etmiş asker çehresi çarptı. Rahatsızlığı dolayısiyle cenaze törenine iştirak edememiş olan Mareşal, Büyük Şefe son tazimini burada yapmakta idi. Tabut arabadan indirilerek müzeye girilinciye kadar arkasında yaver, elinde Mareşal asası olduğu halde resmi ihtiramı ifa etti.

Top arabasının tevakkufu üzerine Büyük Önderin yaverleri ve mailet subayları tabutun üzerindeki Türk bayrağını ve örtüyü aldılar. Şefin tabutu zaferden zafere koşturduğu Mehmetçiklerle, komutanların ve subayların omuzları üzerin de yükseldi. Ve ağır ağır müzenin methaline doğru ilerlemiye başladı.

Methale doğru yükselen mermer basamakların sağ tarafında Türkün en büyük evlâdına karşı milletlerinin, devletlerinin sonsuz saygı ve sevgilerini ve onun gaybubetinden dolayı Türk ulusuna taziyetlerini bildirmek için gelen fevkalâde heyetlerle, kordiplomatik, sol tarafında ise, Vekiller heyeti, Millet Meclisi azaları, merasime iştirak eden diğer zevat bulunmakta idi. Tabut, Mehmetçiklerin, Generallerin, subayların elleri üstünde ve omuzlarında Türk ulusunun ve dünyanın bu değerli mümessillerinin son tazim tezahüratı arasınra geçerek, oraya, müzeye girdiği zaman Şefin hemşiresiyle, Reisicumhur İsmet İnönü ve B. M. M. Reisi Abdülhalik Renda, Başvekil Celâl Bayar, Büyük erkânıharbiye Reisi Mareşal Çakmak tabutun konulacağı kaidenin önünde yer almış bulunuyorlardı.

Tabut, müzenin tam orta kısmını teşkil eden ve yukarıdan aşağıya beyaz muslinlerle kaplanmış olan salonun ortasındaki kaideye yine silâh arkadaşlarının elleriyle kondu. Ve yine bu ellerle üzerine şanlı bayrağımız örtüldü.

Şimdi başta Cumhurreisi İsmet İnönü olduğu halde, bütün başlar iğik, derin bir huşu içinde Büyük Şefi anıyorlar ve onun hatırasını taziz ediyorlar, manzara tarife sığmıyacak derecede yüksek ve heyecan verici... .

Atatürkün her tarafı beyazlara bürünmüş olan bu istirahatgâhında ruhlara sükûn veren, teselli sunan bir hava esiyor. Bütün gözler ve kalbler siyah bir zemin üstünde yükselen beyaz bir kaide üzerinde yatan bayrağa sarılı Atatürkün tabutunda.... Kimse ne gözünü, ne de kalbini ondan ayıramıyor. Reisicumhur İnönü, Önderin tabutu önünde uzun bir vakfeden sonra Millet Meclisi Reisi, Başvekil ve Mareşal ile birlikte Atanın istirahatgâhından ayrıldılar. Ve ondan sonra da başve ayak uçlarında üçer meşalenin yandığı ve dört subayın yalın kılıç nöbet beklediği büyük kurtarıcının tabutu önünde millet Meclisi azalariyle kara, deniz ve hava kuvvetlerine mensup komutanlarla, subayların ve hükûmet erkânının veda ve tazim geçişleri başladı. Ve herkes büvük bir sükûn içinde göz yaşlarını içlerine akıta akıta Şefin önünden geçti.

Saylâv Akagündüz katafalkın önünde hıçkırıklarla ağlıyor

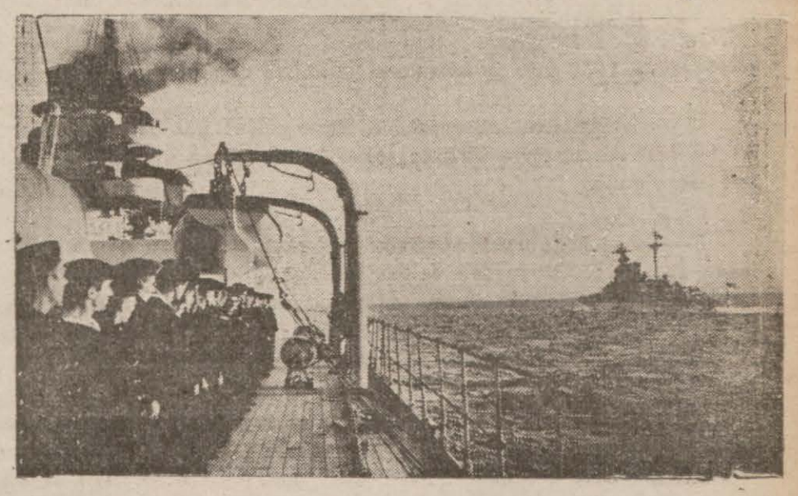

Denizde yapılan cenaze merasiminde; İngiliz kruvazörü Yavuz zırhlısına son ihtiram manevrasını yaparken

Dün Yeşilköyde ufak bir tevekkufdan sonra Ankaraya hareket eden İspanya heyeti ve tayyareleri

Cenaze treni Ankara istasyonunda çok müteessir ve gözyaşlarla dolan bir halk kitlesi tarafından karşılandı

Atatürkün muazzez naaşlarının muvakkaten konulduğu Aakarada Etnografya müzesi

Matbuat âleminde bir hâdise

ENVER PAŞANIN

ÖLÜMÜNDEKİ ESRAR

Bay Suphinin o zamanki ihtiyat zabitliği vesikası

Hatıralarını anlatan Bay Suphi diyorki:

"Bu vakanın üzerinden 20 sene geçtikten sonra artık konusabilirim.

Enver ve Cemal Paşaların Türkiyeden kaçışları, Ortaasyadaki faaliyetleri ve nihayet ölümleri üzerindeki esrar artık kalkmalı ve bu tarihî hâdise bütün çıplaklığile meydana çıkmalıdır.„

Baştan başa heyecan, merak ve tarih dolu olan bu fevkalâde esere

PEK YAKINDA

BAŞLIYACAGIZ

İnhisarlar U. Müdürlüğünden :

Cinsi	Miktarı	Muhammen B. Beheri L. K. S.	tutarı L. K.	% 15 teminatı Li Kr.	Şekli	Eksiltmenin saati
Bileği taşı	96 adet		36.—	5.40	Pazarlık	14
Tütün tozu	100 ton	bedeli	550			
		Ambalaj mas.	700.—	187.50	Açık	14.15
			1250.—			
Iskarta ip 1958 kilo		—.19.12.5	374.46	56.16	„	14.30

I — Paşabahçe fabrikasında eski cam fabrikası enkazından baki ye 50 santim kutrunda ve bir santim kalınlığında 56 adet bileği taşı, İzmir tütün fabrikasında mayıs 939 nihayetine kadar toplanacak 100 ton tütün tozu ve Üsküdar depolar grubunda mevcut 1958 kilo ıskarta ip hizalarında yazılı usullerle satılacaktır.

II — Muhammen bedelleriyle % 15 teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Arttırma 28 - XI - 938 tarihine rastlayan pazartesi günü hi zalarında yazılı saatlerde Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki müteşekkil komisyonda yapılacaktır.

IV — Bileğitaşı numuneleri Paşabahçe Fabrikasında 1145+813=1958 kilo ip nümunesi Üsküdar depilor gurubunda görülebilir.

V — İsteklilerin arttırma için tayin edilen gün ve saatlerde % 15 teminat paralariyle birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8247)

★

I — İdaremizin nakliyat şubesi için şartnamesi mucibince yaptırılacak açık güverteli armalı ve tam techizatlı bir adet çektirme (tekne) 19-XI-938 tarihinde ihale edilemediğinden yeniden pazarlık usuliyle eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli 4500 lira ve muvakkat teminat 337.50 liradır.

III — Eksiltme 5 - XII - 938 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 14 te Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte yüzde 7,5 güvenme paralariyle birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8535)

★

Cinsi	Miktarı	Muhammen B. Beheri Li. Kr.	Tutarı L. Kr.	% 7.5 teminatı Li. Kr.	Eksiltmenin Saati
Yassı ve yuvarlak kayış	1575 metre	896.—	"Sif,,	67.20	14
37X68 sarı tırtıklı aluminyum kâ.	200 kilo	2.24	448.— "Sif,,	3.36	14.30

I — Şartnamelerine ekli listede eb'ad ve miktarı yazılı 1575 metre yassı ve yuvarlak kayış ile 37X68 sarı tırtıklı aluminyum kâğıdı şartname ve nümuneleri mucibince ayrı ayrı açık eksiltme usuliyle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 30 - XI - 938 tarihine rastlıyan çarşamba günü hi zalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabileceği gibi nümuneleri de görülebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde %7.5 güvenme paralariyle birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8282)

★

İşin mahiyeti	Keşif bedeli Lira Kr.	%7.5 teminatı Li. Kr.	şartname L. Kr.	eksiltmenin	
İstanbul Boşmüdürlüğü binasının kaldırım tamiri işi	1185.65	89.03	—.—	pazarlık	14
Maltepe enstitüsü memur evleri bahçe duvarlariyle kaldırım yapılması işi	831.27	62.34	—.6	Açık	14.30
Bahariye tütün işleme evi iskelesi inşaatı	729.80	54.73	—.4	Açık	15

I — 9 - XI - 938 tarihinde ihale edilemiyen İstanbul Başmüdürlüğü kaldırım tamiri işi, Maltepe enstitüsü memur evleri etrafına duvar ve parmaklık ve merdivenli üç bahçe kapısı ile kaldırım yaptırılması işi, Bahariye tütün işleme evine yeeniden yaptırılacak iskele inşası hizalarında yazılı usullerler ayrı ayrı eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 1-XII-938 tarihine rastlayan perşembe günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Keşif, şartname ve projeler yukarda yazılı bedellerle her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Maltepe enstitüsü duvarları ve Bahariye işleme evi eksiltmelerine iştirak etmek istiyenlerin İnhisarlar Umum Müdürlüğü İnşaat şubesinden fennî ehliyet vesikası almaları lâzımdır.

VI — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde %7.5 güvenme paralariyle birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8356)

★

Cinsi	Miktarı	Muhammen B. Beheri tutarı Lr. Kr.	Lr. Kr.	% 7.5 teminatı Li. Kr.	Şekli	Eksiltmenin Saati
Beyaz toz yaldız	100 kilo	2.80	280.—	21.—	Pazarlık	14
Süzger kâğıdı	15000 adet	—. 8	1200.—	90.—	Açık	14.30

I — Yukarda cins ve miktarı yazılı iki kalem malzeme şartname ve numuneleri mucibince hizalarında yazılı usullerle ayrı ayrı satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 7 - XII - 938 tarihine rastlıyan çarşamba günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabileceği gibi nümuneler de görülebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde %7.5 güvenme paralariyle birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8485)

YENİ
HAVALANDIRILMIŞ
PUDRA

Pudra hususunda yeni ve cazip bir fikir, en son bir usul ile yapılan bu pudra şimdiye kadar tanıdığımız pudralardan daha ince ve daha hafiftir. O kadar ince kl cildde mevcudiyeti bile farkedilmez, şayanı hayret bir ten temin eder. Gündüz, rüzgâr ve yağmurrun bozamıyacağı bir tazelik verir, gece de en sıcak bir dans salonunda bile katiyen terden müteessir olmaz. İmtiyazlı bir usul dairesinde krema köpüğü ile karıştırılmış olduğundan bu yeni Tokalon pudrası saatlerce sabit kalır ve cildin tabiî yağlı ifrazatını massetmesine mâni olur, kurumaktan muhafa ederek buruşuklukların teşekkülünü meneder. Terkibinde krema köpüğü bulunan bu meşhur Tokalon pudrasını tercih ediniz.

Birkaç gün zarfında teninizde husule getireceği şayanı hayret güzelliği görünüz. Kadınların onda dokuzu tenlerine uygun olmıyan fena renkte bir pudra kullanır ve yüzleri makyajlı ve ağır bir manzara kesbeder. Teninize uygun renkteki pudrayı bulmanın yegâne çaresi, yüzünüzün bir tarafına bir renk ve diğer tarafına başka renk pudra tecrübe etmektir. Bu suretle en muvafık pudrayı intihap etmiş olursunuz. Şayet rengin intihabında tereddüt ediyorsanız müessesemize müracaat ediniz. Tecrübe için muhtelif renklerde ve parasız olarak nümunelikler takdim edeceğiz.

Devlet Demiryolları İlânları

Sivas - Erzurum hattının işlemeye açık bulunan Kemah istasyonunda sonraki Alpdumanlı ve Erzincan istasyonları 23-11-938 tarihinden itibaren yolcular ve her türlü eşya nakliyatına alacağı ve halen Çetin - Kaya Kemah arasında işliyen trenlerin günlerinde hiç bir değişiklik yapılmıyarak Erzincana kadar devam ettirileceği sayın halka ilân olunur.

Diyarbakır Nafıa Müdürlüğünden :

1 — İhaleye konulan iş: İlân yanlışlığı sebebiyle "30963.20,, liralık B. U. Müfettişlik yolları inşaatı "kapalı,, usuliyle yeniden eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bu işe ait işler şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi

B — Mukavele projesi

C — Hususî, fennî ve bayındırlık işleri genel şartnamesi.

D — Bu evrak nafıa dairesinde görülebilir.

3 — Bu işin ihalesi 29-11-938 salı günü saat 11 de kapalı zarf usuliyle nafıa müdürlüğünde yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için (2322.24) liralık muvakkat teminat carî sene ticaret odası vesikası.

A — Bu eksiltmeye girebilmek için nafıa müdürlüğünden alınmış ehliyet vesikası "bu vesika ihale gününden en az sekiz gün evvel istida ile vilâyete müracaatla alınacaktır. Ve bu zaman zarfında vesika talebinde bulunmıyanlar eksiltemeye giremiyeceklerdir.,,

5 — Taliplerin zarfları ihale saatinden bir saat evvel komisyon reisliğine makbuz mukabili vermeleri. Posta gecikmeleri kabul edilmez. (8321)

Bu mevsimin KADIN MUŞAMBALARI gelecek mevsime kalmamalıdır. Bu, Baker Mağazalarının kat'î kararıdır. Binaenaleyh stokun verdiği imkân dairesinde her yerden iyi şerait ve ucuz fiatlarla satmağa devam edeceğiz.

Biga İcra Memurluğundan:

Müflis Demetokalı Halilin borçlarından dolayı mahcuz olup satılmasına karar verilerek Birinci arttırmanın 21 - 11 - 938 ve ikinci arttırmanın da 6—12—938 tarihlerinde yapılacağı (Yeni Sabah Gazetesinin 19 — 10 — 938 tarihli nüshasının son sayfasında ve Son Posta gazetesinin de ayni tarih ve 14 cü sayfasında) Kargı çiftliği vesair arazilerin satılacağı ilân edilmiş ise de birinci artırmanın yapılacağı gün yani 1 - 11 - 938 pazartesi günü Ebedî Büyük Şefimiz Atatürkün ölümü dolayısiyle matem günü olarak tesbit edilmiş olmasına nazaran sözü geçen gazetelerde ilân edilen gayri menkullerin birinci arttırmasının 2 - 12 - 938 tarihine rastlayan cuma günü ikinci arttırmanın da 17 - 12 - 938 tarihine rastlayan cumartesi günü Biga İcra dairesinde 8 den 11 re kadar icra edileceği tashihen ilân olunur. 936-643

PASTİL HAKKI KATRAN ÖKSÜRÜKLERİ KÖKÜNDEN KESER

Göz Hekimi
Dr. Şükrü Ertan
Cağaloğlu Nuruosmaniye cad. No. 5 Dr. Osman Şerafettin apartmanı

Dr. Hafız Cemal
Lokmanhekim
Dahiliye Mütehassısı
Divanyolu 104
Muayene saatleri pazar hariç her gün 2.5 - 6 Salı, cumartesi 9.5 - 12 fukaraya
T. 22398 ★

GÜMRÜKLERDE İŞLERİ OLAN MÜESSESELERE
Çâker Yazaroğlu
Gümrük komisyoncusu
Galata, İthalât Gümrüğü karşısında Muradiye Han.
Telefon : 35, 95

Deniz Hastahanesi cilt ve zührevi hastalıklar mütehassısı
DOKTOR
Feyzi Ahmet Onaran
Pazardan maada her gün 3 den sonra hastalarını kabul eder.
Adres: Babıâli Cağaloğlu yokuşu köşebaşı 43 Numara.

87 SENELİK MEVCUDİYETİ esnasında olduğu gibi daima iyi cins malları her yerden müsait şartlar ve ucuz fiatlarla satmağa devam edecektir.
Trençkotlarımız, Koverkortlarımız, Renkontlarımız ve Gabardinlerimiz biçim, cins, ve şıklık itibariyle emsalsizdirler.
Beyoğlu BAKER mağazaları

Sahibi A. Cemalettin Saracoğlu
Neşriyat müdürü: Macit ÇETİN
Basıldığı yer: Matbaai Ebüzziya